

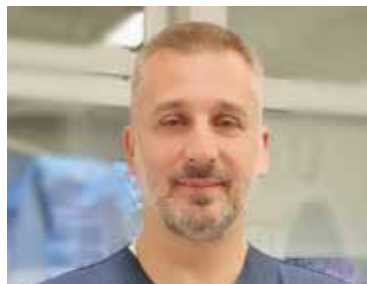
HAROLT PLACENTO
OŽB NAŠICE

Na Skupštini Sindikata izabran je novi predsjednik iz rada za mandatno razdoblje 2024. – 2028. godine

STR. 3

ZVONIMIR TOMLJENVIĆ,
POVJERENIK HSS MS-MT-a
U OPĆOJ BOLNICI DR. „JOSIP
BENČEVIĆ“ SLAVONSKI BROD

**Sindikata za mene znači
konstantna borba za
poboljšanje životnog
standarda i uvjeta rada
za svakog radnika**

STR. 12

**BRANKICA
GRGURIĆ,**
DOSADAŠNJA
PREDSJEDNICA
IZ RADA
(2016. - 2024.)

**Moramo biti zvijezde vodilje
koje vode naše članstvo**

STR. 3

KATARINA BARIĆ,
POVJERENICA HSS MS-MT-a
U DOMU ZDRAVLJA VUKOVAR

**Što nas je više
udruženo u sindikalne
aktivnosti puno se
lakše izboriti za prava**

STR. 15

ANDREA SMUD,
POVJERENICA HSS MS-MT-a
U PSIHIJATRIJSKOJ BOLNICI
UGLJAN

**Svakako mislim da je
Sindikata puno toga
izborio za medicinske
sestre u Hrvatskoj**

STR. 21

VINKA ŠPLAJT,
SINDIKALNA POVJERENICA
U KBC SESTRE MILOSRDнице

**Jedino kroz sindikat
se možemo zalagati za
pravednije plaće i bolje
radne uvjete**

STR. 22

Ova godina, 2024., biti će obilježena po primjeni novoga Zakona o plaćama koji se odnosi na gotovo 240 tisuća radnika

Stara izreka kaže kako svaka medalja ima dvije strane pa tako je i ovaj Zakon naišao na mnoga pitanja, dileme, nedoumice... Naravno, kao i uvijek, ima zadovoljnih, ali i nezadovoljnih po pitanju pravednosti i jednakosti plaća koje nam je donio novi zakon, no mi smo ovdje da se nadalje borimo i ukazujemo na pogreške i radimo na poboljšanju primjene i dopune Zakona

Poštovane članice i članovi HSSMS-MT, dragi čitatelji,

na kraju smo još jedne kalendarske godine kada izdajemo Glasnik u kojem ćemo vas informirati o aktivnostima i radu našeg Sindikata.

Želja nam je da se putem Glasnika još bolje informiramo i upoznamo, a isto tako da se putem našeg Glasnika s našim radom upoznaju kolegice i kolege koji nisu naši članovi.

Ova godina biti će obilježena po primjeni novoga Zakona o plaćama koji se odnosi na gotovo 240 tisuća radnika čija se plaća osigurava iz državnog proračuna. Kako navode, cilj zakona je na jedinstven način urediti sustav plaća u državnoj i javnoj službi na temelju načela jednakosti plaća.

Stara izreka kaže kako svaka medalja ima dvije strane pa tako je i ovaj Zakon naišao na mnoga pitanja, dileme, nedoumice... Naravno, kao i uvijek, ima zadovoljnih, ali i nezadovoljnih po pitanju pravednosti i jednakosti plaća koje nam je donio novi Zakon, no mi smo ovdje da se nadalje borimo i ukazujemo na pogreške i radimo na poboljšanju primjene i dopune Zakona.

Ove godine u ožujku potpisan je Temeljni kolektivni ugovor za zaposlenike u javnim službama, a krajem godine zajedno sa reprezentativnim sindikatima javnih službi krenuli smo u pregovore o povećanju osnovice plaće tako da se kontinuitet pregovora na dobrobit zaposlenika sustavno nastavlja.

Također, započeli su i pregovori za Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja o čijem tijeku vas redovito informiramo.

Ove godine završili smo promociju knjige Srcem za ranjenu Hrvatsku u gradovima Vinkovci, Knin, Zadar i Dubrovnik.

Predstavljajući ove zbirke vjerodostojnih priča medicinskih sestara i medicinskih tehničara u Domovinskom ratu doprli smo do velikog broja ljudi koji su pokazali interes za

knjigom i što je najvažnije ova knjiga, prožeta istinitim pričama i herojstvom medicinskih sestara i medicinskih tehničara zauvijek će ostaviti neizbrisiv trag u hrvatskoj povijesti, a također i u povijesti sestrinstva RH.

U ovom broju osvrnuti ćemo se na Sindikalno sportske susrete djelatnika u zdravstvu koji su ove godine okupili čak više od 1500 sudionika. Kao i uvijek, nije nedostajalo sporta, sunca, druženja, pjesme i zabave.

Nakon održane Izborne skupštine oporštamo se od dosadašnje predsjednice Sindikata Brankice Grgurić kojoj se zahvaljujemo na radu, zalaganju, sveukupnom doprinosu koji je pružila u svom mandatnom razdoblju.

Upoznati ćemo i novog predsjednika sindikata Harolta Placenta iz OŽB Našice. Čestitamo kolegi, te vjerujemo i nadamo se uspješnoj suradnji, zalaganju i borbi za poboljšanje uvjeta rada i života naših me-

dicinskih sestara i medicinskih tehničara. Ovom prilikom, od srca zahvaljujem svim dosadašnjim predsjednicima podružnica, članovima izvršnih odbora, svim Tijelima Sindikata koji su sve ove godine nesebično radili i ulagali svoje vrijeme u sindikalni rad za dobrobit svojih kolegica i kolega. Novoizabranima želim mnogo entuzijazma, volje, elana, zdravlja... kako bi potaknuli članstvo u podružnicama na još aktivniji rad u Sindikatu.

Na kraju, uz želju da budete ustrajni, odvažni, hrabri u zaštiti svojih radnih prava, želim vam Sretan i blagoslovljen Božić i novu, 2025. godinu, uz mnogo zdravlja, uzajamne ljubavi i razumijevanja te profesionalnog uspjeha.

*Srdačno i s poštovanjem,
Anica Prašnjak
Predsjednica Glavnog vijeća HSSMS MT*

Na Skupštini Sindikata izabran je novi predsjednik Sindikata iz rada za mandatno razdoblje 2024. – 2028. godine

Dana 6. prosinca u Zagrebu je održana Skupština Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara - medicinskih tehničara.

Na Skupštini, koja je bila izborna, konstituiran je novi saziv Tijela Sindikata – IV. saziv Skupštine, VII. saziv Glavnog vijeća, VII. saziv Predsjedništva, VII. saziv Nadzornog odbora, a birao se i predsjednik Sindikata iz rada za novo mandatno razdoblje 2024. - 2028.

Brankica Grgurić, dosadašnja predsjednica iz rada u dva mandata (2016. – 2020. i 2020. - 2024.) podnijela je izvještaj o radu u proteklom mandatu 2020. – 2024. U inspirativnom i afirmativnom govoru osvrnula se na postignuća i prepreke na koje je Sindikat nailazio posljednjih godina.

Budući da se Skupština održavala na blagdan sv. Nikole, zaštitnika pomoraca, koji je smirivao uzburkana mora, rekla je da

je i Sindikat posljednjih godina plovio kroz uzburkano more, ali zahvaljujući članstvu koje je davalo i daje vjetar u jedra Sindikatu, i dalje plovi.

Osvrćući se na proteklo mandatno razdoblje, u svome je izvješću kao jednu od nedaća posljednjih godina navela pandemiju koronavirusa (COVID - 19).

„Svi su pljeskali, a mi smo samo radili“, rekla je te dodala da su „medicinske sestre i tehničari, kad je bilo najteže... najmanje brinuli o sebi“.

Podsjetila je, uz ostalo, da se Sindikat jako zalagao za zaštitu medicinskih sestara za vrijeme COVID-a, priznavanje infekcije bolesti COVID - 19 profesionalnom bolesti, osiguranje radne odjeća odnosno uniformi i radno-zaštitne opreme, ostva-

riavanje prava na isplatu pune naknade plaće za vrijeme samoizolacije, zaštitu rizičnih skupina i dr.

Nakon pandemije koronavirusa, podsjetila je Brankica Grgurić, uslijedili su potresi u Zagrebu, kada su medicinske sestre i tehničari u najtežim trenucima iznosili bebe iz Petrove bolnice i davale kisik bolesnicima u dvorištima zdravstvenih ustanova, te potom, krajem godine, potresi i u Sisačko-moslavačkoj županiji.

„Sindikat je pomagao nesrećene i pogođene. Davali smo pomoć članovima, pokazali ljudskost.“

Podsjetila je da je Sindikat itekako znao izraziti svoje nezadovoljstvo, sindikalnim aktiv-

nostima i prosvjedima na trgu, ispred ministarstva, zdravstvenih ustanova, obraćati se javnosti putem medija itd.

Naglasila je da je Sindikat bio na raspolaganju za sva pitanja i problematiku, od prekovremenog rada, primopredaje službe, koeficijenata i brojnih drugih pitanja i problematike s kojima se medicinske sestre svakodnevno susreću.

Na kraju, predsjednica Brankica Grgurić apelirala je na nove povjerenike i članstvo Sindikata da se više educiraju što je vrlo važno: „Koristite pravo na edukaciju koju nudi Sindikat. Edukacije su jako važne, svi imamo što naučiti“.

Brankica Grgurić je podsjetila da jedni druge moraju više cijeniti: „Moramo biti zvijez-

de vodilje koje vode naše članstvo.“

Nakon konstituiranja novih saziva Tijela Sindikata, pristupilo se izboru predsjednika Sindikata za mandatno razdoblje 2024. – 2028. između troje kandidata: Antun Čačić (Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije), Gordana Miškulin (KBC Zagreb) i Harolt Placento (OŽB Našice). Samom postupku izbora prethodilo je predstavljanje kandidata i izlaganje njihovih planova i programa rada.

Nakon provedbe postupka izbora, koji se odlukom Skupštine proveo tajnim glasanjem, za predsjednika Sindikata u mandatnom razdoblju 2024. – 2028. godine izabran je Harolt Placento iz Opće županijske bolnice Našice.

ČLANOVI VII. SAZIVA GLAVNOG VIJEĆA

1. Androić Pašalić Mihela	KBC Sestre milosrdnice
2. Boris Ban	OB Zabok
3. Čulumović Marko	OB Koprivnica
4. Čupić Dragana	Zadar
5. Deković Silvana	OB Šibenik
6. Gavić Lidija	KBC Osijek
7. Gretzer Tomislav	OŽB Požega
8. Hozmec Blažić Vesna	OŽB Čakovec
9. Janko Paula	DZ Poreč
10. Joka Ana	KBC Zagreb
11. Keserović Sanela	OB Karlovac
12. Kucljak Gordana	OŽB Vinkovci
13. Lipovac Krunoslav	DZ Daruvar
14. Matošić Tomislav	PB Rab
15. Mirković Tamara	OB Sisak
16. Petanjek Damir	ZHM Zagreb
17. Pezelj Josip	Gospić
18. Placento Harolt	OŽB Našice
19. Tomljanović Zvonimir	OB Slavonski Brod
20. Vargović Damir	OB Virovitica
21. Večerin Ivan	OB Dubrovnik
22. Vuković Hoić Vlasta	OB Varaždin

ČLANOVI VII. SAZIVA PREDsjedništva

1. Farkaš Dijana	OŽB Čakovec
2. Gulija Maja	OB Zabok
3. Marin Prižmić Iris	KBC Split
4. Martinović Puljević Gordana	Klinika za infektivne b.
5. Matan Jadranka	OB Slavonski Brod
6. Modrušan Mirjana	DZ Slunj
7. Saulan Stela	OB Dubrovnik
8. Suton Ivana	KB Dubrava
9. Zaninović Nataša	DZ Zagreb centar
10. Zetović Lidija	OŽB Vinkovci

ČLANOVI VII. SAZIVA NADZORNOG ODBORA

1. Bilić Joško	HMP Split
2. Đurić Ružica	OB Vukovar
3. Golubiček Blaženka	Srčana poliklinika
4. Kolak Zrinka	DB Srebrnjak
5. Livak Nela	OŽB Požega

HAROLT PLACENTO

predsjednik HSSMS MT-a iz rada

Rođen je 26. kolovoza 1973. godine u Našicama. Srednju medicinsku školu pohađao je u Školskom centru Ruđer Bošković u Osijeku. Nakon završene srednje škole 1994. godine zaposlio se u Općoj županijskoj bolnici Našice kao medicinski tehničar. Istodobno, školuje se i usavršava te je 2008. završio preddiplomski studij sestrinstva na Medicinskom fakultetu Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer u Osijeku. Radio je na odjelu za hemodijalizu do 2014. kao prvostupnik sestrinstva. Iste godine završio je Diplomski sveučilišni studij sestrinstva na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (Medicinski fakultet), te radio kao medicinska sestra za kvalitetu te Glavni tehničar OHBP-a. Od 2018. godine obnaša dužnost višeg stručnog savjetnika za kvalitetu. 2023. godine završio je poslijediplomski sveučilišni studij biomedicina i zdravstvo na Medicinskom fakultetu u Osijeku.

Sada je viši stručni savjetnik za kvalitetu, a ima i naslovno suradničko zvanje za asistenta na fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, Katedra za sestrinstvo i palijativnu medicinu (Osijek).

Govori slovački, njemački i engleski jezik.

2010. izabran za sindikalnog povjerenika sindikalne podružnice HSSMS-MT OŽB Našice što je uspješno obavljao do 2024. godine. Član Glavnog vijeća HSSMS-MT-a u tri mandata uzastopno. Predsjednik je Radničkog vijeća OŽB Našice i predstavnik radnika u UV OŽB Našice. Ima iskustva u aktivnom slušanju, argumentiranju, razumijevanju, kritičkom prihvaćanju i obrani stajališta, naglašavajući pritom prihvaćanje i poštovanje drugih osoba različitoga mišljenja u donošenju zakonskih, logički utemeljenih odluka temeljenim na moralnim i etičkim načelima.

Na izbornoj Skupštini Sindikata 6. prosinca 2024. izabran je za predsjednika Sindikata u mandatnom razdoblju 2024. - 2028.

Za predsjednika Sindikata natjecao se s ciljem ostvarivanja zaštite i unapređenja radno-pravnog statusa, poboljšanja uvjeta rada i kvalitete života medicinskih sestara i medicinskih tehničara te pozitivnog javnog interesa i ostvarivanja zajedničkog dobra kako članova Sindikata tako i ostalih radnika, a u konačnici svih hrvatskih građana.

KOLEKTIVNI UGOVOR ZA DJELATNOST ZDRAVSTVA I ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja potpisan 26. ožujka 2018. godine, zajedno s dodatcima (*Dodatak I sklopljen 25. ožujka 2019., Dodatak II sklopljen 27. rujna 2019., Dodatak III sklopljen 5. svibnja 2020. te Dodatak IV sklopljen 30. prosinca 2022.*) važio je do 25. ožujka 2023. godine, a u njemu sadržana pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnog odnosa kao dio prethodno sklopljenih ugovora o radu, produženo su se primjenjivala tri mjeseca od isteka roka na koji je sklopljen odnosno do 25. lipnja 2023. godine.

Sva materijalna i nematerijalna prava koja su zaposlenici u sustavu zdravstva na koje se primjenjuje Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja ostvarili iz rada i po osnovi rada temeljem Kolektivnog ugovora, priznala su se i primjenjivala u istom opsegu i nakon isteka produžene primjene pravnih pravila sadržanih u Kolektivnom ugovoru temeljem odluka Vlade RH.

Nakon što je stupio na snagu novi Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama (1. siječnja 2024.), a potom i Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće

u javnim službama (1. ožujka 2024.), Vlada Republike Hrvatske je u ožujku donijela Odluku o produljenju primjene odredbi o materijalnim i nematerijalnim pravima zaposlenika u javnim službama ostvarenih temeljem granskih kolektivnih ugovora s primjenom od 1. ožujka 2024. godine. Odluka važi do sklapanja novog kolektivnog i granskih ugovora kojima se utvrđuju prava i obveze iz rada i po osnovi rada zaposlenika, između ostalog, i u ustanovama u sustavu zdravstva i zdravstvenog osiguranja, i nadalje se primjenjuju materijalna i nematerijalna prava iz Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog

osiguranja (osim čl. 45., 46., 55., 56., 57., 58. i 58.a). Što se tiče pregovora za sklapanje novog kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja, započeli su u ožujku prošle godine, međutim, zbog reforme sustava plaća kroz donošenje novog Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama te nove Uredbe o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama, pregovori su zastali.

Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara – medicinskih tehničara je zajedno s ostala dva reprezentativna sindikata u sustavu zdravstva, Hrvatskim liječničkim sindikatom i Samostalnim sindikatom zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske, u nekoliko navrata zahtijevao nastavak pregovora o sklapanju novog kolektivnog ugovora.

Budući da je u svibnju ove godine započeo mandat nove Vlade RH, ista je na sjednici održanoj 7. studenog 2024. godine, imenovala pregovarački odbor Vlade RH te su pregovarački odbori Vlade RH i reprezentativnih sindikata nastavili pregovore i dosad održali nekoliko sastanaka u vezi sklapanja Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara - medicinskih tehničara u svojem očitovanju ocijenio neprihvatljivom Uredbu o postupku, kriterijima i načinu ocjenjivanja učinkovitosti rada zaposlenika u javnim službama unatoč određenim poboljšanjima sadržaja.

Matica hrvatskih sindikata izradila detaljnu analizu usvojene Uredbe

Temeljem Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama (NN br. 155/2023) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024. godine, Vlada RH je na sjednici održanoj 31. listopada 2024. usvojila Uredbu o postupku, kriterijima i načinu ocjenjivanja učinkovitosti rada zaposlenih u javnim službama. Predmetna Uredba stupa na snagu 1. siječnja 2025. godine. Na istoj sjednici usvojena je i Uredba o ocjenjivanju učinkovitosti rada državnih službenika.

VELIKI UTJECAJ MATICE I UDRUŽENIH SINDIKATA NA TEKST UREDBE O OCJENJIVANJU

Matica i njeni udruženi sindikati iz redova javnih službi u proteklom su razdoblju kontinuirano sudjelovali u radu na

tekstu Uredbe, uporno ističući svoje primjedbe i prijedloge za poboljšanje teksta iste te **upozoravajući na nužnost kvalitetnog i preciznog definiranja instituta i rješenja u ovoj Uredbi kao pretpostavki za osiguravanje smislenog, transparentnog i objektivnog sustava ocjenjivanja te prevencije mogućih zlouporaba od strane poslodavaca.** Radi što veće objektivnosti i zaštite interesa zaposlenika inzistirali smo i na tome da se opći i posebni kriteriji ocjenjivanja, kao i procedura i način ocjenjivanja prilagode specifičnostima svake pojedine javne službe te **osigurali da se detalji procesa ocjenjivanja u svakoj pojedinoj javnoj službi moraju prilagoditi specifičnostima radnih mjesta i poslova u tim djelatnostima putem posebnih pravilnika koje će naknadno donijeti resorna ministarstva.**

U odnosu na prvotno dostavljene nacрте i tekst Uredbe koji je prošao javno savjetovanje, **vidljivo je znatno poboljšanje, upravo zahvaljujući inicijativama i prijedlozima Matice i njenih udruženih sindikata.** Svi pristigli nacрти Uredbe višekratno su analizirani i raspravljani, kako na tijelima Matice hrvatskih sindikata tako i na tijelima udruženih sindikata javnih službi, nakon čega je Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike dostavljen **niz obrazloženih i argumentiranih primjedbi i prijedloga koji su u velikom broju uspješno implementirani u tekst usvojene Uredbe.** Matica kao središnjica i njeni udruženi sindikati izvršili su i svoju zakonsku obvezu te su u propisanom roku uputili resornom Ministarstvu i svoja službena mišljenja na dostavljeni tekst Nacrta Uredbe jer

bi se u protivnom, sukladno članku 10. stavka 11. Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama, smatralo da smo suglasni s dostavljenim tekstom prijedloga Uredbe.

Budući da se bez usvajanja posebnih pravilnika za svaku pojedinu javnu službu sustav ocjenjivanja ne može početi primjenjivati, odnosno provoditi, **pred nama je još jedan iznimno važan i složen korak u osiguravanju uspostavljanja pravednog sustava ocjenjivanja, jer je nama prihvatljivo isključivo ocjenjivanje koje će biti objektivno i motivirajuće za zaposlenike.** Stoga će Matica i njeni udruženi sindikati u narednom razdoblju posebno pažnju posvetiti upravo radu na navedenim pravilnicima jer jedino na takav način možemo utjecati na to da ocjenjivanje zaista bude na korist i dobrobit zaposlenicima u javnim službama.

U nastavku donosimo pregled najvažnijih elemenata i poboljšanja odredaba usvojene Uredbe.

1. POJMOVI KOJI SE KORISTE U UREDBI KVALITETNIJE SU DEFINIRANI

Neposredno nadređeni zaposlenik (koji prati rad i predlaže ocjenu) definiran je kao čelnik unutarnje ustrojstvene jedinice u kojoj je ustrojeno radno mjesto na koje je raspoređen zaposlenik koji se ocjenjuje tj. kao čelnik ustanove ako nije uspostavljen sustav ustrojstvenih jedinica, odnosno osoba koju čelnik ustanove odredi za davanje prijedloga ocjene ako okolnosti tako zahtijevaju.

2. POSTUPAK OCJENJIVANJA PROPISAN JE JASNIJE I TRANSPARENTNIJE

Ocjenjivanje rada zaposlenika temelji se na učinkovitosti rada zaposlenika i odnosa zaposlenika prema radu. **Neposredno nadređeni zaposlenik dužan je na prikladan način, sukladno prirodi posla, tijekom godine pratiti učinkovitost rada i odnos zaposlenika prema radu te predlaže ocjenu zaposlenika na način i u postupku utvrđenom Uredbom.** Prijedlogu ocjene prilaže se zaposlenikova samoprocjena, izvješće o učinkovitosti te, prema potrebi, dokumentacija o činjenicama i okolnostima koje mogu utjecati na ocjenu. **Oblik i sadržaj izvješća o učinkovitosti rada propisuju se posebnim pravilnikom za svaku pojedinu javnu službu.**

3. UVEDENA JE SAMOPROCJENA ZAPOSLENIKA KOJA SE PRILAŽE PRIJEDLOGU OCJENE NEPOSREDNO NADREĐENOG ZAPOSLENIKA

Zaposlenik može najkasnije do 15. siječnja tekuće godine u pisanom obliku dostaviti samoprocjenu neposredno nadređenom zaposleniku. **Samoprocjena obuhvaća opis činjenica i okolnosti koje mogu utjecati na ocjenjivanje kao što su informacije o obavljenim poslovima, zaprekama na koje je zaposlenik naišao, mišljenje o svom radu, utjecaj drugih zaposlenika i nadređenih zaposlenika na obavljanje posla i sl.** Čelnik javne službe svoju samoprocjenu dostavlja tijelu koje ga je imenovalo.

4. OBVEZA KONTINUIRANOG PRAĆENJA RADA I POTICANJA ZAPOSLENIKA

Neposredno nadređeni zaposlenik tijekom godine dužan je **kontinuirano pratiti rad i postupanje zaposlenika, poticati na kvalitetno i učinkovito izvršavanje radnih zadataka i primjereno ponašanje te pisanim putem ukazivati na propuste**

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA

i nepravilnosti zaposlenika. O primjedbama na rad i upozorenjima, kao i o pohvalama i izuzetnim postignućima zaposlenika, neposredno nadređeni zaposlenik na prikladan način vodi odgovarajuće evidencije. Primjedbe i upozorenja, kao i pohvale i izuzetna postignuća koja bitno utječu na ocjenu unose se u izvješće o učinkovitosti rada.

5. KONAČNI PRIJEDLOG OCJENE ZAPOSLENIKA DONOSI POVJERENSTVO, A NE ČELNIK USTANOVE!

Čelnik javne službe ima obvezu osnovati Povjerenstvo za predlaganje konačne ocjene (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) najkasnije do kraja tekuće godine, za postupak ocjenjivanja iste godine. Čelnik javne službe može osnovati više Povjerenstava vodeći računa o broju zaposlenika odnosno broju izdvojenih ustrojstvenih jedinica.

Povjerenstvo mora imati neparan broj članova, a najmanje pet članova, od kojih najmanje jedan mora biti predstavnik radničkog vijeća ako je ono utemeljeno, odnosno predstavnik sindikata koji je preuzeo prava i obveze radničkog vijeća ukoliko radničko vijeće nije utemeljeno. **Ostali članovi Povjerenstva imenuju se iz redova zaposlenika prema pravilima koja se za svaku javnu službu propisuju posebnim pravilnikom.** Istim pravilnikom propisuju se i ukupan broj članova Povjerenstva za pojedinu javnu službu.

Povjerenstvo razmatra samoprocjenu, izvješće o učinkovitosti rada i prijedlog ocjene te daje konačni prijedlog ocjene zaposlenika, imajući u vidu zakonska ograničenja vezana za maksimalan broj ocjena „izvrstan“ i „naročito uspješan“. **Povjerenstvo daje konačni prijedlog ocjene većinom glasova imenovanih članova.**

6. ZAPOSLENIK IMA PRAVO OČITOVATI SE NA PRIJEDLOG OCJENE NEPOSREDNO NADREĐENOG ZAPOSLENIKA

Na temelju praćenja rada i postupanja zaposlenika, neposredno nadređeni zaposlenik predlaže ocjenu zaposlenika te prijedlog ocjene s priložima dostavlja Povjerenstvu najkasnije do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu, radi donošenja konačnog prijedloga ocjene. **Prijedlog ocjene koji je dao neposredno nadređeni zaposlenik dostavlja se na uvid zaposleniku na**

kojega se odnosi, a zaposlenik se na nje ga ima pravo očitovati Povjerenstvu, u roku od osam dana od dana dostavljanja prijedloga ocjene na uvid.

7. PROPISANA PROCEDURA DONOŠENJA KONAČNOG PRIJEDLOGA OCJENE ZAPOSLENIKA

Nakon zaprimanja očitovanja zaposlenika na prijedlog ocjene, odnosno nakon isteka propisanog roka za isto, **Povjerenstvo izrađuje konačni prijedlog ocjene i dostavlja ga čelniku javne službe ili osobi ovlaštenoj za donošenje odluke o ocjeni najkasnije do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.** Ako je konačni prijedlog ocjene zaposlenika „izvrstan“ ili „naročito uspješan“, Povjerenstvo ga dostavlja i Odboru za preispitivanje prijedloga ocjena. Konačnom prijedlogu ocjene prilaže se prijedlog ocjene neposredno nadređenog zaposlenika te očitovanje zaposlenika. Ako se konačni prijedlog ocjene razlikuje od prijedloga ocjene neposredno nadređenog zaposlenika, dostavlja se i na uvid zaposleniku na kojeg se odnosi.

8. UTJECAJ PROMJENA U RADNOM ODNOSU NA OCJENJIVANJE ZAPOSLENIKA

Ako zaposlenik **tijekom godine promjeni radno mjesto iz jedne u drugu ustrojstvenu jedinicu iste ustanove javne službe,** neposredno nadređeni zaposlenik dužan je ispuniti Izvješće i predložiti ocjenu zaposlenika Povjerenstvu za razdoblje u kojem je zaposlenik radio u toj ustrojstvenoj jedinici. Povjerenstvo će donijeti konačni prijedlog ocjene uzevši u obzir sva dostavljena izvješća i sve predložene ocjene.

Ako zaposleniku **tijekom godine radni odnos prestaje u jednoj ustanovi javne službe, a započinje u drugoj ustanovi javne službe,** neposredno nadređeni zaposlenik dužan je ispuniti izvješće i predložiti ocjenu zaposlenika za razdoblje u kojem je zaposlenik radio u toj ustanovi javne službe. Prije prestanka radnog odnosa, zaposlenik je dužan neposredno nadređenom zaposleniku dostaviti samoprocjenu koja će se priložiti prijedlogu ocjene. Konačni prijedlog ocjene donosi Povjerenstvo osnovano na ustanovi u kojoj je zaposlenik zadnje radio, uzevši u obzir sva dostavljena izvješća i sve predložene ocjene. Ova pravila primjenjuje se i u slučaju kada je prethodni poslodavac zaposlenika bilo državno tijelo.

Ako **tijekom godine ili izvještajnog razdoblja dođe do promjene neposredno nadređenog zaposlenika,** prethodno neposredno nadređeni zaposlenik dužan je ispuniti izvješće i predložiti ocjenu za razdoblje tijekom godine u kojem je bio neposredno nadređeni zaposlenik te ga dostaviti Povjerenstvu najkasnije do dana prestanka statusa neposredno nadređenog zaposlenika.

9. OCJENJIVANJE RADA KOD VIŠE POSLODAVACA

Ako zaposlenik radi kod više poslodavaca u nepunom radnom vremenu, ocjenjuje se rad kod svakog poslodavca.

10. PISANO UPOZORENJE KAO PREDUVJET ZA OCJENU „NE ZADOVOLJAVA“

Zaposlenik može dobiti ocjenu „ne zadovoljava“ samo pod uvjetom da je najkasnije tri mjeseca prije isteka godine za koju se provodi ocjenjivanje pisanim putem upozoren na mogućnost dobivanja negativne ocjene, s pozivom na obvezu poboljšanja izvršenja obveze. U izvješću o učinkovitosti rada zaposlenika obavezno se mora navesti kada je zaposleniku izdano pisano upozorenje te je li zaposlenik nakon toga otklonio propuste i nepravilnosti u radu, odnosno je li naknadno svojim radom i postupanjem opravdao ocjenu višu od ocjene „ne zadovoljava“. Našim sustavnim zalaganjima uspjeli smo iz teksta Uredbe izbaciti upozorenje pred otkaz ugovora o radu te je ovaj naš prijedlog usvojen u konačnom tekstu Uredbe.

11. ODBOR ZA PREISPITIVANJE PRIJEDLOGA OCJENE

Čelnik javne službe mora osnovati i Odbor za preispitivanje prijedloga ocjena (u daljnjem tekstu: Odbor) najkasnije do 15. siječnja tekuće godine, za postupak ocjenjivanja prethodne godine. Odbor mora imati neparan broj članova, a najmanje tri člana, od kojih najmanje jedan mora biti predstavnik radničkog vijeća ako je ono utemeljeno, odnosno predstavnik sindikata koji je preuzeo prava i obveze radničkog vijeća ukoliko radničko vijeće nije utemeljeno, a ostali se, kao i u slučaju Povjerenstva za predlaganje konačne ocjene, imenuju iz redova zaposlenika prema pravilima koja se za svaku javnu službu propisuju posebnim pravilnikom. Ukupni broj članova Odbora za svaku javnu službu također se propisuje predmetnim pravilnikom. Odbor razmatra izvješća i konačne prijedloge ocjena „izvrstan“ i „naročito uspješan“ na koje daje obvezujuće mišljenje. Mišljenje se dostavlja čelniku javne službe ili osobi ovlaštenoj za donošenje odluke, odnosno tijelu koje je imenovalo čelnika javne službe, najkasnije osam dana od zaprimanja konačnog prijedloga ocjene.

12. ODLUKA O OCJENI NE MOŽE BITI DRUKČIJA OD KONAČNOG PRIJEDLOGA OCJENE POVJERENSTVA, ODNOSNO OBVEZUJUĆEG MIŠLJENJA ODBORA!

Odluka o ocjeni temelji se na konačnom prijedlogu ocjene Povjerenstva, odnosno na obvezujućem mišljenju Odbora za preispitivanje prijedloga ocjene u slučaju ocjena „izvrstan“ i „naročito uspješan“ i do-

nosi se najkasnije do 15. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu. Odluka o ocjeni mora biti u pisanom obliku i mora biti obrazložena. Odluka o ocjeni dostavlja se zaposleniku, a ocjena se unosi u Registar zaposlenih u javnom sektoru radi dodjele bodova u skladu s odredbama propisa o plaćama u javnim službama.

Zaposlenici koji su u prethodnoj godini radili manje od šest mjeseci ne ocjenjuju se. U navedeno razdoblje od šest mjeseci zbrajaju se razdoblja provedena u radnom odnosu u više javnih službi, odnosno u državnoj službi i javnim službama, ukoliko između istih nije bilo prekida dužeg od osam dana.

13. UKUPAN BROJ BODOVA ZAPOSLENIKA KOJI RADI KOD VIŠE POSLODAVACA JEDNAK JE ZBROJU PROPORCIONALNE VRIJEDNOSTI KOD SVIH POSLODAVACA

Za zaposlenike koji rade kod više poslodavaca u nepunom radnom vremenu bodovi se u Registru zaposlenih u javnom sektoru dodjeljuju kao proporcionalna vrijednost ovisno o udjelu radnog vremena kod svakog od poslodavaca, pri čemu se za ocjenu „zadovoljava“ odnosno „ne zadovoljava“ kao broj bodova uzima nula. Proporcionalna vrijednost računa se na način da svaki poslodavac broj sati nepunog radnog vremena kod tog poslodavca dijeli s ukupnim brojem sati kod svih poslodavaca te množi s brojem bodova u skladu s odredbama propisa o plaćama u javnim službama. Ukupni broj bodova koji se stječe ocjenjivanjem za pojedinu godinu jednak je zbroju proporcionalne vrijednosti kod svih poslodavaca, pri čemu se ocjena zaočnružuje na viši cijeli broj.

14. POSEBNE IZNIMKE PRI OCJENJIVANJU

Razdoblja roditeljskog, roditeljskog, posvojiteljskog, očinskog dopusta ili dopusta koji je po sadržaju i načinu korištenja istovjetan pravu na očinski dopust, rada s polovicom punog radnog vremena, rada s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta, dopusta trudne zaposlenice, dopusta zaposlenice koja je rodila ili zaposlenice koja doji dijete te dopusta ili rada s polovicom punog radnog vremena radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u ra-

zvoju, u skladu s propisom o roditeljskim i roditeljskim potporama, smatraju se vremenom provedenim na radu u punom radnom vremenu. Za razdoblja odsutnosti s rada zbog korištenja roditeljskog, roditeljskog, posvojiteljskog, očinskog dopusta ili dopusta koji je po sadržaju i načinu korištenja istovjetan pravu na očinski dopust, dopusta trudne zaposlenice, dopusta zaposlenice koja je rodila ili zaposlenice koja doji dijete te dopusta radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju, u skladu s propisom o roditeljskim i roditeljskim potporama koja su trajala duže od šest mjeseci u kalendarskoj godini za koju se provodi ocjenjivanje, zaposlenik će se ocijeniti ocjenom „uspješan“.

15. POSEBNI KRITERIJI OCJENJIVANJA, UTJECAJ I NAČIN OCJENJIVANJA POSEBNIH KRITERIJA TE OPĆIH KRITERIJA OCJENJIVANJA UČINKOVITOSTI RADA I ODNOSA PREMA RADU PROPISUJU SE POSEBNIM PRAVILNIKOM ZA SVAKU POJEDINU JAVNU SLUŽBU!

Učinkovitost rada zaposlenika javnih službi ocjenjuje se primjenom općih i posebnih kriterija ocjenjivanja. Opći kriteriji ocjenjivanja učinkovitosti rada propisani ovom Uredbom primjenjuju se na zaposlenike u svim javni službama, a to su učinkovitost u obavljanju poslova, pouzdanost u obavljanju poslova i pravovremenost izvršavanja poslova. Kriteriji ocjenjivanja odnosa zaposlenika prema radu obuhvaćaju odnos prema radnim obvezama, odnos prema korisnicima odnosno primateljima usluga, odnos prema nadređenima, odnos prema podređenima i odnos prema drugim zaposlenicima. Daljnja razrada utjecaja i načina ocjenjivanja ovih općih kriterija, jednako kao i propisivanje posebnih kriterija ocjenjivanja, prepuštena je posebnim pravilnicima na razini svake pojedine javne službe.

16. DODATNI KRITERIJI ZA OCJENJIVANJE ČELNIKA JAVNE SLUŽBE

Na čelnika javne službe na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Uredbe na način da neposredno nadređenog zaposlenika zamjenjuje tijelo koje je imenovalo čelnika javne službe, a sukladno pravilima koja će za svaku javnu službu biti propisana posebnim pravilnikom. Osim toga, čelnika javne službe dodatno se ocjenjuje i prema kriterijima koji obuhvaćaju organizaciju i upravljanje poslovima, sposobnost u donošenju odluka, sposobnost motiviranja zaposlenika, sposobnost uspostave procedura rada i nadzora nad izvršenjem te djelotvornost rada.

SVJETLANA JURIŠIĆ, POVJERENICA HSSMS-MT-a U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA PLUĆNE BOLESTI

Važno je raditi dobar posao i ne obazirati se na kritičare jer, ako razmišljaš o njima, ne možeš ići dalje

Svjetlana Jurišić, glavna medicinska sestra u poliklinici Specijalne bolnice za plućne bolesti i povjerenica HSSMS-MT-a, u toj ustanovi radi već 30 godina. Počela je raditi nakon završetka srednje medicinske škole u Šibeniku. Poslije je, uz rad, završila Višu medicinsku školu, prvostupništvo, na Zdravstvenom veleučilištu u Mlinarskoj, a sveučilišni studij sestринства pri Medicinskom fakultetu u Zagrebu.

- Osoba sam koja voli učiti, znati, ne volim dosadu, monotoniju.

Do sada ste bili zamjenica sindikalne povjerenice, a sada povjerenica?

Da, ali stalno, stalno sam bila aktivna. Nemam problema s istupanjem niti imam strah od toga hoće li mi netko nešto zamjeriti. Kad dugo radite, više vas nije briga što tko misli. Imam cilj i ideale, još uvijek. Ja sam vječiti optimist. Neki kažu da je optimist neinformirani pesimist, ali ako gledate pesimistički, nećemo nigdje stići. Na izbornoj skupštini prišla sam kolegi Haroltu, koji je izabran za predsjednika sindikata iz rada. Govorili smo o tome kako se mi sindikalni aktivisti cijeli život bunimo i borimo, ali zato i jesmo prepoznati, izabrani i delegirani na takva mjesta. Mi smo osobe koje se stalno pokušavaju izboriti za druge, ne za sebe. Moramo se boriti. Kao što je rekla naša predsjednica Glavnog vijeća, gospođa Anica Prašnjak: Zadalji smo ciljeve i moramo se boriti za njih.

Aktualna je rasprava članovi-nečlanovi sindikata budući da se članovi izbore za prava koja onda svi uživaju?

Zastupam članove sindikata u svojoj ustanovi, ali ako sam ja glavna sestra mnogim kolegicama, a ako neka od njih nije u sindikatu, neću ih ignorirati, one imaju svoje razloge, ali ja ću njih i dalje zastupati.

Ako oni razmišljaju da će dobiti ista prava kao i ostali, netko se za ta prava treba i boriti. Što bi nama Vlada RH dala da mi ništa ne tražimo i ne borimo se?! Dali bi nam neku plaću, ali ako ne tražiš više mislili bi da smo zado-

Dok budemo jedinstveni i jedni za druge se zauzimali, bit ćemo jaki. Vidim da kroz sindikat mogu nešto učiniti. Da tako ne mislim, ne bih se angažirala, prepustila bih nekom drugom tko ima više energije. Ja vidim svjetlo na kraju tunela. Kad ga ne budem vidjela, mičem se od svega. Imam cilj i znam za što se zalažem. Uvijek će biti ljudi koji kritiziraju do te mjere da se pitate: Bože, što je meni ovo trebalo?!

voljni time. Moramo se stalno boriti za svoja prava.

Mi medicinske sestre cijeli život nešto „guramo“, stalno moramo biti dostupne na poslu. Kad se nešto dogodi, mene kolegica bez pardona zove nedjeljom. Kad je naš posao u pitanju, nema privatnosti... Nisam samo ja takva, svi smo mi takvi. Moramo paziti jedni na druge jer smo jedna obitelj jer ako mi jedni na druge ne pazimo, tko će?!

U zajedništvu je, dakle, snaga?

Dok budemo jedinstveni i

jedni za druge se zauzimali, bit ćemo jaki. Vidim da kroz sindikat mogu nešto učiniti. Da tako ne mislim, ne bih se angažirala, prepustila bih nekom drugom tko ima više energije. Ja vidim svjetlo na kraju tunela. Kad ga ne budem vidjela, mičem se od svega. Imam cilj i znam za što se zalažem. Uvijek će biti ljudi koji kritiziraju do te mjere da se pitate: Bože, što je meni ovo trebalo?!

Važno je ne odustajati?

Važno je raditi dobar posao i ne obazirati se na kritičare jer,

Mnogi su kritični prema mladim generacijama?

Mlade generacije dolaze. Njima je dostupno puno toga, ma koliko mi vrištali na medije i na društvene mreže, internet nije ni tako loš. Mladi se ipak upute u neke stvari, čitajući na internetu, i znaju svoja prava. Mi stariji njima trebamo biti korektiv. Jedno je naučiti nešto i pročitati na internetu, a drugo je život i praksa. Ja sam svojedobno puno naučila od starijih kolegica.

Kad dođete u službu, uči vas starija kolegica, a to što ste u školi naučili je samo mali temelj. Učite na poslu i, ako imate pametnog učitelja, mentora, kolegicu, dobro je. Ali, mentorstvo mora pasti na plodno tlo. Neće mene nitko ničemu naučiti ako se ja neću dati naučiti, odnos je obostran.

ako razmišljaš o njima, ne možeš ići dalje. Ja na taj način gledam svoju ulogu u tome. Naša bolnica je mala, ali, vjerujte, mi u našoj maloj bolnici često postignemo neke stvari što se u većim kolektivima ne može. Možda zato što je između nas bolja komunikacija, češće se vidamo. A možda smo se mi buntovnice našle na jednom mjestu, jer kolegice su i prije mene bile glasne za naša prava.

Jer, ima kolektiva u kojima članovi ne znaju tko im je sindikalni povjerenik. To se ne smije dopustiti. Ako netko nije za to, neka prepusti drugima.

Možda ljudi nemaju dobru povratnu informaciju?

Svi mi tražimo povratnu informaciju od okoline. Jesu li nas ljudi prepoznali i vjeruju li da ćete nešto učiniti i postići za njih?! Važno je priznanje, ali je još važnije, ako želiš i imaš nešto pametno reći za poboljšanje radnih i materijalnih prava i uvjeta na poslu za svoje kolege i kolegice, to kažeš, napišeš, pošalješ i komuniciraš s kolegama i središnjicom sindikata. Ja sam mnoge dopise poslala i u sindikat i poslodavcu.

Aktualne su uredbe o koeficijentima?

Uredba o koeficijentima je jedna velika nepravda prema ljudima koji rade na takvim radnim mjestima koja iziskuju puno više odsustava od kuće, od obitelji, puno više rada, nespavanja, stresa... Na kaže se slučajno „uđi u nečije cipele pa ćeš znati kako je njemu“. Ako netko radi na anesteziji, u operativnoj sali, na intenzivnoj njezi, u palijativnim odjelima gdje se svakodnevno susrećete sa smrću, radi se o emotivnom izgaranju ma kako netko bio čvrst.

JADRANKA RISTIĆ, POVJERENICA HSS MS MT-a U KLINIČKOJ BOLNICI SVETI DUH

Nove kolegice se učlanjuju u sindikat pa sam jako sretna

Jadranka Ristić, nedavno je izabrana za novu povjerenicu HSS MS MT-a u Kliničkoj bolnici Sveti Duh. Radi u Klinici za ginekologiju i to kao glavna u operacijskoj sali. Usto, vanjski je suradnik Zdravstvenog veleučilišta te glavna urednica časopisa Moj glas, glasnika medicinskih sestara/tehničara i primlja KB „Sveti Duh“.

Volim rad sa studentima, vanjska sam suradnica Zdravstvenog veleučilišta, odnosno, vanjski predavač. Na drugoj godini prijediplomskog studija sestrinstva držim kolegij Majka i novorođenčad. I Škola za medicinske sestre u Mlinarskoj mi također šalje učenike u bolnicu. Oni dolaze tu na vježbe iz predmeta Majka i dijete, i srednjoškolci i studenti.

Izabrani ste za novu povjerenicu, što vas je nagnalo da se dodatno angažirate u sindikatu?

Ja sam oduvijek članica sindikata, otkad radim, 33 godine. Sestra Brankica Grgurić, koju izuzetno poštujem, ide u mirovinu. Ona je stvarno dala dušu i tijelo za sindikat. Gledajući nju, pomislila sam, netko mora preuzeti podružnicu. Mislim da bi sindikat trebalo malo više približiti ljudima, uključiti u rad sindikata malo više ljudi s radilišta. Imam osjećaj da ponekad nisu obaviješteni, da nisu uključeni, pa onda i kad su neki događaji ne sudjeluju u njima. Recimo, kad su neki prosvjedi, sestre se slabo odazivaju pa sam u tom kontekstu pomislila da mogu nešto doprinijeti.

Prošli tjedan kod nas u bolnici „Sveti Duh“ nekoliko kolegica se učlanilo u sindikat pa sam bila jako sretna. Kažu da im je drago što sam ja povjerenica. Pa, evo, i meni je drago. Kao povjerenica još nisam upoznata se svim detaljima, ali ima vremena.

Gdje ste sve radili u ovih 33 godine?

Počela sam raditi na Šalati, na kirurgiji čeljusti, kako smo to zvali. Tamo sam radila dvije godine, a nakon toga sam došla ovdje na Sveti Duh. Radim cijelo vrijeme kao instrumentarka u ginekološkoj sali, a zadnjih 18 godina sam glavna sestra ginekološke sale.

Kako je teklo vaše školovanje?

Najprije sam završila srednju školu za medicinske sestre u Vinogradskoj. Onda sam završila za višeg fizioterapeuta misleći da ću se time baviti. Potom sam završila prvostupništvo, onda diplomski studij na Zdravstvenom veleučilištu, a razliku predmeta položila sam na Katoličkom sveučilištu i postala magistra sestrinstva.

Imate li priznat koeficijent?

Imam priznat koeficijent, moje radno mjesto je po sistematizaciji tako određeno da ga treba odrediti magistar sestrinstva, tako je uredbom odlučeno.

Neke medicinske sestre i tehničari se školuju, ali uzalud.

Hiperprodukcija je magistra sestrinstva. Nema po tom pitanju plana nijedno učilište niti veleučilište. To bi trebalo na razini države odrediti i kvotu i gotovo, a ne da se ljudi školuju, dajući novac, a ništa od toga.

Jesu li mlađe kolegice i kolege zainteresirani za sindikat?

Prošli tjedan kod nas u bolnici „Sveti Duh“ nekoliko kolegica

se učlanilo u sindikat pa sam bila jako sretna. Kažu da im je drago što sam ja povjerenica. Pa, evo, i meni je drago. Kao povjerenica još nisam upoznata sa svim detaljima, ali ima vremena.

Osim toga, urednica ste sestrinskog glasnika Moj glas pri KB Sveti Duh.

Ja sam glavna urednica časopisa Moj glas u našoj bolnici. Objavljujemo jedan broj godišnje, a prijašnjih godina smo znali objaviti i po četiri broja. Međutim, bolnica financira časopis pa oni određuju dinamiku. Ali, ja sam zadovoljna što se Moj glas nije ugasio. Izlazimo za Božić, do maloprije sam slagala tekstove.

Sestrinski glasnik uređujem deset godina. A u uredništvu sam od početka, a 2001. je prvi broj izašao. Uređivanje novina, glasnika, zarazan je to posao, lijep, ali traži vrijeme.

Vanjska ste predavačica Zdravstvenog veleučilišta i

Volim rad sa studentima, vanjska sam suradnica Zdravstvenog veleučilišta, odnosno, vanjski predavač. Na drugoj godini prijediplomskog studija sestrinstva držim kolegij Majka i novorođenčad. I Škola za medicinske sestre u Mlinarskoj mi također šalje učenike u bolnicu. Oni dolaze tu na vježbe iz predmeta Majka i dijete, i srednjoškolci i studenti.

ZVONIMIR TOMLJENović, POVJERENIK HSS MS-MT-a U OPĆOJ BOLNICI DR. „JOSIP BENČEVIĆ“

Sindikat za mene znači konstantna borbu za poboljšanje životnog standarda i uvjeta rada za svakog radnika

Zvonimir Tomljenović medicinski je tehničar koji radi u Objedinjenom hitnom bolničkom prijemu (OHBP) Opće bolnice dr. Josip Benčević u Slavonskom Brodu.

Zašto ste se u mladosti odlučili za poziv medicinskog tehničara/ studija sestrinstva i što vam je u to vrijeme to značilo?

Kako sam se u srednju školu upisivao ratne 1992. godine za poziv medicinskog tehničara odlučio sam se gledajući na TV-u razne slike ranjenih ljudi kojima su med. sestre i tehničari nesebično pružali pomoć i tad sam ih smatrao herojima. Tad sam i ja odlučio pomagati ljudima.

Gdje ste se školovali i kako je Vaš radni vijek, karijera, tekla do sada?

1996. godine završio sam Srednju medicinsku školu u Slavonskom Brodu. Odmah iza škole odradio sam pripravnički staž u slavonskobrodskoj bolnici. Poslije odrađenog staža i odsluženog vojnog roka zaposlio sam se 1998. godine u istoimenoj bolnici na odjelu psihijatrije gdje sam radio do 2013. godine. Tad sam se dobrovoljno prijavio za rad na novootvorenom OHBP-u u želji za postizanjem novih saznanja i vještina. Tu radim i danas. U međuvremenu sam završio studij sestrinstva, a onda i magisterij.

Je li posao medicinske sestre i medicinskog tehničara za Vas poziv ili/i zanimanje?

Smatram da je posao medicinske sestre/tehničara prvotno humani poziv. Briga i pružanje pomoći bolesnom čovjeku s naglaskom na prevenciju i očuvanje zdravlja, empatija i humanost samo su neke od brojnih plemenitih dijela i osobina koje možemo pružati i iskazivati svakodnevno kroz svoj rad. Sestrinstvo je profesija koja zahtijeva cjeloživotno učenje.

Posao je izazovan i stresan?

Položaj medicinskih sestara i tehničara u Hrvatskoj danas je

Slazem se da bi položaj medicinskih sestara i tehničara bio puno gori da nema sindikata. Sindikat je sa resornim ministarstvom i Vladom uspio ugovoriti brojna radnička prava koja nisu propisana Zakonom o radu. To su dodaci na smjenski rad, noćni rad, rad blagdanima, subotama, nedjeljama, prekovremeni rad, božićnica, dar za djecu, regres, jubilarna nagrada, pravo na razne oblike pomoći, otpremnina i mnoge druge vrste naknada.

težak. Mlade educirane medicinske sestre i tehničari po završetku školovanja nerijetko se odlučuju za odlazak na rad u inozem-

stvo. Stoga se sve više susrećemo s pomanjkanjem velikog broja zdravstvenih djelatnika. Upravo bi mlade trebalo pravovaljanim

mjerama potaknuti na ostanak u svojoj domovini. Zdravstveni djelatnici su uglavnom nezadovoljni uvjetima rada, koeficijentima, općenito niskim plaćama.

Angažirani ste u sindikatu. Novi ste povjerenik?

Sindikat za mene znači borbu. Konstantnu borbu za poboljšanje životnog standarda i uvjeta rada za svakog radnika. Omogućuje radniku da izrazi svoje mišljenje, primjedbe i prijedloge.

Bez sindikata položaj medicinskih sestara i tehničara bio bi, općenito, puno gori?

Slazem se da bi položaj medicinskih sestara i tehničara bio puno gori da nema sindikata. Sindikat je s resornim ministarstvom i Vladom uspio ugovoriti brojna radnička prava koja nisu propisana Zakonom o radu. To su dodaci na smjenski rad, noćni rad, rad blagdanima, subotama, nedjeljama, prekovremeni rad, božićnica, dar za djecu, regres, jubilarna nagrada, pravo na razne oblike pomoći, otpremnina i mnoge druge vrste naknada.

Aktivnim sudjelovanjem u radu sindikalne podružnice nastojat ću pridonijeti snazi sindikata jer ona ovisi o broju članova, informiranosti i aktivnosti. Bit sindikata je ujedno i zaštititi radno mjesto svakog radnika jer se jedino radnici organizirani u sindikat mogu suprotstaviti svakom kršenju pravila i brojnim nedopuštenim radnjama s kojima se našalost susreću na razini cijele Hrvatske.

Je li, po Vama, pošteno da se manjina, sindikalni aktivisti, bori za radnička prava nakon čega svi uživaju u izbornim pravima?

Prava koja sindikati ostvare u kolektivnom pregovaranju uživaju svi, a ne samo članovi sindikata. Mišljenja sam da nije pošteno da imaju jednaka prava nečlanovi sindikata i članovi koji uredno svaki mjesec odvajaju od svoje plaće doprinos za sindikat tj. plaćaju članarinu.

ANA GILJANOVIĆ, POVJERENICA HSS MS-MT-a U DOMU ZDRAVLJA SPLIT

Snaga je sindikata u svakom njegovom članu, a snaga svakog člana jest sindikat

Ana Giljanović već 28 godina radi kao patronažna sestra u Domu zdravlja Splitsko – dalmatinske županije. Nova sindikalna povjerenica HSS MS-MT-a u Domu zdravlja Split, dugogodišnja je članica HSS MS-MT-a. HSS MS-MT je, prema njenom mišljenju, dobrovoljna demokratska organizacija čiji je glavni cilj i svrha djelovanja poboljšanje kvalitete radnih mjesta te općih uvjeta rada i života medicinskih sestara. Ana dijeli mišljenje mnogih koji kažu da bi položaj medicinskih sestara i tehničara i općenito medicinskog osoblja bio bi puno gori da nema sindikata.

Što za Vas znači članstvo u sindikatu?

Članstvo u sindikatu mi daje određenu sigurnost da će me štiti u trenucima kada je to potrebno. Pruža mi osjećaj da netko stoji uz mene, da se brine za napredak struke, bolje uvjete rada, u konačnici za veći osobni dohodak. Sindikat kao socijalni partner pregovara s Vladom. Snaga je sindikata u svakom njegovom članu, a snaga svakog člana jest sindikat.

Izabrani ste za novu povjerenicu HSS MS-MT-a u vašoj zdravstvenoj ustanovi. Što ćete promicati?

Zalagat ću se za promicanje dostojanstva i ugleda medicinskih sestara te bolji protok informacija. Dobra je informiranost imperativ. Same medicinske sestre najbolje znaju svoje potrebe. Također i svakako dati potporu sestrinskom obrazovanju na sveučilišnom nivou.

Je li, po Vama, pošteno da se manjina, sindikalni aktivisti, bore za radnička prava nakon čega svi uživaju u izbornim pravima pa čak i oni koji nisu članovi sindikata?

U samoj konstelaciji pitanja dali ste i odgovor na isto. Nije pošteno. Mislim da i oni dijele moje mišljenje, međutim nisam sigurna da su toga i svjesni. Probudena je svijest najveći pokretač napretka. Sve ono što se ispregovara, baštine. No, međutim, važ-

Hrvatskoj nedostaje najmanje 4.000 medicinskih sestara. Impozantna je to brojka koja sama po sebi puno govori. To znači da se radi na više radilišta, pokrivaju duple smjene, više noćnog i prekovremenog rada... Treba raditi na povećanju upisne kvote sestara u srednjim zdravstvenim školama (u moje su vrijeme bila četiri razreda), određenim mjerama zaustaviti migraciju naših sestara te potaknuti profesionalnu nadogradnju i usavršavanja.

na je uloga svake medicinske sestre i tehničara, svakog njihova glasa i namjere da one ne budu samo na prvim linijama skrbi, već i na prvim linijama promjena. Investiranjem u sestrinstvo i poštivanjem prava, moguće je učiniti da medicinske sestre i tehničari budu još snažniji, otporniji, spremniji i zadovoljniji. I na kraju, poštovane kolege, zajedništvo i znanje predstavljaju zlatni ključ koji otvara sva vrata.

Položaju medicinskih sestara i medicinskih tehničara u Hrvatskoj danas je nezavidan?

Hrvatskoj nedostaje najmanje 4.000 medicinskih sestara. Impozantna je to brojka koja sama po sebi puno govori. To znači da se radi na više radilišta, pokrivaju duple smjene, više noćnog i prekovremenog rada. Sve to rezultira umorom, iscrpljenošću i nezadovoljstvom sestara. U društvu su medicinske sestre prepoznate kao značajna karika u zdravstvenom sustavu, ali nedovoljno rangirane i plaćene. Treba raditi na povećanju upisne kvote sestara u srednjim zdravstvenim školama (u moje su vrijeme bila četiri razreda), određenim mjerama zaustaviti migraciju naših sestara te potaknuti profesionalnu nadogradnju i usavršavanja.

Zašto ste se i kako u mladosti odlučili za poziv medicinske sestre i što vam je to u to vrijeme značilo?

Iskreno, nije to bio moj odabir. Uopće se nisam htjela odlučiti za poziv medicinske sestre, niti sam ikada smatrala da će čin umiranja i rađanja postati dio moje svakodnevice. Moj je put bio specifičan. Naime, moj je u otac u kasnim 40-im godinama obolio od rapidnog oblika autoimune bolesti, a ja sam odlučila skrbiti o njemu. To mi se u tom trenutku učinilo najboljim odabirom, a život mi je to kasnije i potvrdio. Dakle, moj je otac bio moj prvi pacijent pune četiri i pol godine i to mi je iskustvo uvelike oblikovalo život; kako u privatnom, tako i profesionalnom smislu. Ako me pitate, da mogu, bi li nešto promi-

Zalagat ću se za promicanje dostojanstva i ugleda medicinskih sestara te bolji protok informacija. Dobra je informiranost imperativ. Same medicinske sestre najbolje znaju svoje potrebe. Također i svakako dati potporu sestriškom obrazovanju na sveučilišnom nivou.

jenila, moj je odgovor uvijek isti – ne, sve bih ponovila.

Je li posao medicinske sestre za Vas poziv ili zanimanje?

Medicinska je sestra zahtjevno, važno i vrlo odgovorno zanimanje gdje se osoba u cijelosti daje drugima (ponekad i previše). U mom je slučaju sestrištvo poziv. Vrlo često pacijente „nosimo“ i kući, poglavito mi koji o njima skrbimo u intimi njihovih domova znajući za kompleksnost situacija istih (sami, nemoćni, slabo pokretni). Postavljamo si pitanje kome ih ostavljamo? Ne možemo biti imuni na ono što vidimo i doživljavamo, pogotovo u slučaju dugogodišnjih pacijenata s

kojima se naročito povežemo. U određenom trenutku života svi smo mi pacijenti; ljubaznost, empatija, osmijeh, lijepa riječ, stisak ruke, zagrljaj i znati da nisi sam (...) – neprocjenjivo.

Gdje ste sve do sada radili, kako je tekla vaša dosadašnja karijera?

Osnovnu školu Boban Martin

(današnja Osnovna škola Vjekoslava Paraća) završila sam u Solinu. Prve dvije godine srednje škole u Centru za odgoj i usmjerenom obrazovanju u Metalskoj, elektro i drvoprerađivačkoj djelatnosti Split, a potom dvije godine Zdravstvene škole u Splitu. Diplomirala sam 1994. godine na Višoj medicinskoj školi. Moje je prvo radilište bila školska medicina u Solinu s doktoricom Željkom Mijaković, specijalicom školske medicine, i medicinskom sestrom Vesnom Jerković. S posebnim poštovanjem ističem ove dvije osobe koje su oblikovale moj odnos kako prema profesiji, tako još više i prema pacijentima. Slijede pedijatrijska ambulanta, medicina rada, obiteljska medicina, turistička ambulanta u ljetnim mjesecima, rad preko

dvije godine u stomatološkoj ambulanti te rad u ratnim uvjetima, naročito s izbjeglicama. Zadnjih 28 godina radim kao patronažna sestra u Domu zdravlja Splitsko – dalmatinske županije. Sva su prethodno nabrojana radilišta olakšala rad u patronaži koja u skrb uzima pacijente u rasponu od 0 do 100 godina. Koeficijent patronažne sestre iznosi 1,87 i koristim ovu priliku i apeliram na odgovorne da se isti i korigira. Nije isto raditi u bolnici i ambulanti ili na terenu, vožnji, u tuđim kućama (verbalne prijetnje, zaključavanje u stanovima, mahanje oružjem i slično) gdje je na nama, kao samostalnim djelatnicima, velika odgovornost. Pisane su peticije za povećanje koeficijenta i obećano nam je, a nada mo se i ispunjenju istog.

Članstvo u sindikatu mi daje određenu sigurnost da će me štiti u trenucima kada je to potrebno. Pruža mi osjećaj da netko stoji uz mene, da se brine za napredak struke, bolje uvjete rada, u konačnici za veći osobni dohodak. Sindikat kao socijalni partner pregovara s Vladom.

OD 18. – 20. LIPNJA 2024. GODINE ODRŽAN JE 11. EPSU KONGRES U PALAČI PARLAMENTA U BUKUREŠTU (RUMUNJSKA) POD NAZIVOM

Vrijeme je za javne usluge

Navedeni događaj se održava svakih pet godina i vrhunac je aktivnosti EPSU-a. Kongres 2024. je prvi put održan u istočnoj Europi, u zemlji koja se pridružila Europskoj uniji prije manje od 20 godina, a održao se samo nekoliko tjedana nakon što se Rumunjska pridružila Schen-

genskom području. Kongres je otvorila predsjednica EPSU-a Mette Nord, a glavni tajnik Jan Willem Goudriaan je iznio izvješće o aktivnostima EPSU-ovih stalnih odbora te financijsko izvješće u proteklom razdoblju. Kongresna debata se odvijala kroz tri dana i bila je podijeljena u sekcije vezane

za različita područja rada:

- osiguranje mira, demokracije, jednako-
sti, prava i sloboda
- povratak i jačanje javnih službi
- zagovaranje zelene, digitalne i socijalno
pravedne tranzicije
- osiguravanje kvalitetnih poslova i usluga
- izgradnja i jačanje sindikata javnih službi

Također, 500 čelnika sindikata javnih službi iz cijele Europe izabralo je i svoje novo vodstvo koje će se zauzeti za javne službe i prava radnika javnih službi.

Francoise Geng je izabrana za novu predsjednicu, a Jan Willem Goudriaan je ponovno izabran za glavnog tajnika u trećem mandatu.

Ponosno su istaknuli kako EPSU predstavlja 8 milijuna radnika javnih službi diljem Europe, uključujući zdravstvene radnike i radnike za njegu, vatrogasce, zaposlenike lokalnih vlasti, zaposlenike u energetici i gospodarenju otpadom te osoblje nacionalne vlade. Od svog osnutka, 1978. godine EPSU je postao vodeći glas koji se zalaže za bolje radne uvjete, zdravlje i sigurnost radnika u javnim službama, a ima i bogatu povijest pokretanja značajnih promjena u politikama javnih službi.

KATARINA BARIĆ, POVJERENICA HSS MS-MT-a U DOMU ZDRAVLJA VUKOVAR

Osobno smatram, što nas je više udruženo u sindikalne aktivnosti da ćemo prije biti prepoznati i puno se lakše izboriti za naša prava

Katarina Barić, povjerenica HSS MS-MT-a u Domu zdravlja Vukovar, trenutno radi u patronažnoj službi Doma zdravlja Vukovar.

Članica je Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara i tehničara godinu dana i odmah se aktivirala u njegovu radu.

Sindikata je za nju, kako kaže, organizacija koja štiti prava i interese radnika, bori se za bolje radne uvjete, pravedne plaće i zaštitu od potencijalnog iskorištavanja poslodavaca.

-Za mene, sindikat predstavlja kolektivnu snagu i solidarnost među radnicima, gdje se zajednički mogu rješavati problemi koji nadmašuju individualne sposobnosti. Kroz sindikat, radnici mogu ostvariti bolju pregovaračku moć, jer udruženi imaju veću šansu za postizanje ciljeva poput boljih uvjeta rada, sigurnosti na radnom mjestu i socijalnu zaštitu. Za mene osobno, sindikat nije samo institucija, nego i pokret za bolje društvo u kojem radnici imaju dostojanstvene uvjete života i rada.

Koja je, prema Vašem mišljenju, uloga sindikata?

Sindikati imaju ključnu ulogu u zaštiti prava radnika, posebno u sektorima poput zdravstva, gdje su uvjeti rada često izazovni i gdje medicinsko osoblje može biti izloženo velikim pritiscima. Sindikati ne samo da pregovaraju o boljim plaćama i radnim uvjetima, već također pružaju zaštitu u pogledu sigurnosti na radu, prava na odmor i edukaciju te generalno promiču profesionalna prava i dostojanstvo zaposlenih.

Dakle, bez sindikata položaj radnika bi bio puno gori?

Bez sindikata, mnogi radnici u zdravstvu mogli bi biti izloženi većem riziku od prekovremenih sati, smanjenih plaća, lošijih uvjeta rada ili nedostatka odgo-

varajuće zaštite u slučaju bolesti ili povreda. S obzirom na to da je medicinsko osoblje osnovna karika zdravstvenog sustava, sindikati također mogu imati pozitivan utjecaj na kvalitetu pružene usluge, jer bolji uvjeti rada doprinose većem zadovoljstvu i motivaciji zaposlenika, što se na kraju odražava i na kvalitetu skrbi za pacijente.

Koji su vam ciljevi kao sindikalne aktivistice, za što ćete se zalagati?

Prvenstveno, za bolji položaj medicinskih sestara i tehničara unutar podružnice. S obzirom na to da obavljam posao patronažne sestre moram izraziti, u svoje ime i u ime mojih kolegica i kolega, izrazito nezadovoljstvo aktualnom Uredbom o koeficijentima i samom činjenicom

Najveći problem, trenutačno, nije u dobivanju radnog mjesta u Hrvatskoj, jer sustavno nedostaje sestara u zdravstvu. Nedostatak se najviše mogao primijetiti tijekom pandemije COVID-19. No, obrazovanje medicinskih sestara ide naprijed, ali sustav zdravstva ne prepoznaje magistre sestrinstva odnosno diplomirane medicinske sestre.

da nam još uvijek nije priznata visoka stručna sprema. Veći dio sestara unutar patronažne službe naše podružnice ima visoku stručnu spremu, te su se za istu pojedine sestre školovale o vlastitom trošku. S obzirom na značaj zdravstvene skrbi, izostanak vrednovanja našeg rada uzrokuje iznimnu ogorčenost i razočaranje. Osobno smatram da je tre-

Bez sindikata, mnogi radnici u zdravstvu mogli bi biti izloženi većem riziku od prekovremenih sati, smanjenih plaća, lošijih uvjeta rada ili nedostatka odgovarajuće zaštite u slučaju bolesti ili povreda

nutačno „gorući“ problem status patronažnih sestara, te sam rad podružnice će biti usmjeren prema borbi za prepoznavanje patronažnih sestara.

Udruživanje i jak sindikat može dati rezultate, zar ne?

Osobno smatram, što nas je više udruženo u sindikalne aktivnosti da ćemo prije biti prepoznati i puno se lakše izboriti za naša prava. Obzirom na to, da sindikalni aktivisti, koji se bore za prava radnika, obično to rade ne samo u interesu svojih članova, već i u interesu šire zajednice radnika smatram da bi bilo solidarno priključiti se i zajedno aktivno sudjelovati u organizaciji, pregovaranjima i obavljanjima raznih aktivnosti kako bi se osigurala što bolja kvaliteta rada zaposlenika.

Spomenuli ste borbu za priznavanje više i visoke školske spremne. Gdje ste se školovali?

Petogodišnji program za srednju medicinsku sestru upisala sam 2011. godine u „Medicinskoj školi Osijek“. Nakon toga svoje školovanje nastavljam na „Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek“, te 2019. godine završavam preddiplomski studij Sestrinstvo i stječem titulu Sveučilišna prvostupnica sestrinstva. Osobno smatram da je obrazovanje medicinskih sestara iznimno neophodno, te tako 2020. godine upisujem diplomski studij Sestrinstvo također u Osijeku. 2022. godine završavam svoj put na fakultetu kao Magistra sestrinstva. Moram napomenuti kako moj radni vijek započinje još u mojim fakultetskim danima. Nedugo nakon završetka srednje škole zapošljava me u Domu zdravlja Vukovar. Dugi niz godina obavljala sam posao srednje medicinske sestre kao zamjena na različitim radilištima kao što su opća obiteljska ambulanta, sanitetska služba, ambu-

lanta dentalne medicine itd. Trenutačno radim u patronažnoj zdravstvenoj zaštiti.

Vi ste baš htjeli biti medicinska sestra?

Od malenih nogu kada sam na maskenbalu bila „doktorica“ znala sam da će moje zanimanje biti usmjereno ka zdravstvu. Jedan od razloga zbog kojih sam se odlučila biti medicinska sestra je snažna želja da pomognem drugima ljudima koji su u potrebi, a kako je upravo medicinska sestra ta koja najviše vremena provede uz bolesnika mogu reći kako nisam dugo dvojila. Pomaganje ljudima, posebno u trenucima kada su najranjiviji, može donijeti ogromno emocionalno ispunjenje. Ovaj poziv je jedan od rijetkih u kojem se direktno doprinosi nečijem životu i zdravlju.

Za Vas je sestrinstvo više od profesije?

Smatram da je sestrinstvo više od profesije – to je poziv koji zahtijeva predanost i ljubav. Biti medicinska sestra meni osobno donosi duboku zahvalnost prema životu i ljepoti humanosti.

Ipak, položaj sestara u Hrvatskoj bi mogao biti i bolji?

Nažalost, položaj medicinskih sestara i medicinskih tehničara je cjenjeniji u državama izvan naše granice što možemo i sami svjedočiti masovnim odlaskom medicinskih sestara, te smo svjedoci nezadovoljstva sestara aktualnom Uredbom o koeficijentima i statusu sestara po radilištima. Najveći problem, trenutačno, nije u dobivanju radnog mjesta u Hrvatskoj, jer sustavno nedostaje sestara u zdravstvu. Nedostatak se najviše mogao primijetiti tijekom pandemije COVID-19. No, obrazovanje medicinskih sestara ide naprijed, ali sustav zdravstva ne prepoznaje magistre sestrinstva odnosno diplomirane medicinske sestre.

SANJA KRALJEVIĆ-CUGALJ, POVJERENICA HSS MS-MT-a U DOMU ZDRAVLJA BELI MANASTIR

Puno toga se promijenilo nabolje, ali se danas sestrinska skrb i njega pomalo gube u papirologiji

Sanja Kraljević-Cugalj, nova povjerenica HSS MS-MT-a u Domu zdravlja Beli Manastir, srednju medicinsku školu završila je u Osijeku. Nakon završenog školovanja odradila je pripravnički staž u KBC Osijek u trajanju od godinu dana, a 2014. godine zaposlila se kao patronažna sestra u Domu zdravlja gdje i dalje radi. Uz posao je završila Diplomski studij sestrinstva u Osijeku. Odluka da bude medicinska sestra za nju, kako kaže, nije bila slučajna.

- Kad bih vjerovala u slučajnost rekla bih da je moj poziv medicinske sestre bio slučajna. Danas znam da tako nije. Pri samom odlasku na upise u srednju školu imala sam opcije za više škola, jer tada, kao i danas imam interese za razne stvari. Ono što je presudilo je to da ću se moći, kada jednoga dana budem medicinska sestra, kvalitetno brinuti za bližnje kada im to bude bilo potrebno.

Međutim, borba za bolji položaj medicinskih sestara i medicinskih tehničara potaknuo ju je na sindikalni aktivizam. Članica je HSS MS-MT-a od 2015...novo vrijeme, novi izazovi.

- Otkad sam povjerenica u našoj podružnici, shvatila sam koja je bit našeg strukovnog sindikata i kako on funkcionira. Shvatila sama koje su nam prednosti ako smo organizirani u sindikat. Jer,

pojedinač se teško može izboriti za svoja prava, ali je to organiziranoj grupi ljudi uz podršku središnjice mnogo lakše – kaže gospođa Sanja Kraljević-Cugalj koja će se nastaviti boriti za medicinske sestre i tehničare – od njihovih radnih prava do prava na informacije. Ona smatra da administrativni poslovi danas opterećuju medicinske sestre i tehničare.

- Kada se gleda u prošlost, smatram da se puno toga promijenilo nabolje, ali isto tako smatram da se danas sestrinska skrb i njega pomalo gube u papirologiji koja se treba odraditi. Da svatko radi svoj posao u zdravstvu, sve bi funkcioniralo – zaključila je.

Otkad sam povjerenica u našoj podružnici, shvatila sam koja je bit našeg strukovnog sindikata i kako on funkcionira. Shvatila sama koje su nam prednosti ako smo organizirani u sindikat. Jer, pojedinac se teško može izboriti za svoja prava, ali je to organiziranoj grupi ljudi, uz podršku središnjice, mnogo lakše

TANJA CESAR, POVJERENICA HSS MS-MT-a U DOMU ZDRAVLJA – ZAGREB ISTOK RADI KAO PATRONAŽNA SESTRA U MOBILNOM PALIJATIVNOM TIMU DOMA ZDRAVLJA ZAGREB ISTOK

Moramo se boriti, moramo osvijestiti to da se bez sindikata ne možemo ni za što izboriti

Tanja Cesar, povjerenica HSS MS-MT-a u Domu zdravlja – Zagreb Istok radi kao patronažna sestra u mobilnom palijativnom timu Doma zdravlja Zagreb Istok

Da nema sindikata, radili bismo za bakšiš, šutjeli bi i bili sretni što imamo posao. Neki moji kolege i kolegice pitaju gdje ja vidim korist od toga, a ja velim: Nema tu koristi, korist je opća, želimo za medicinske sestre i tehničare bolje plaće i uvjete rada

Koliko ste dugo članica Sindikata?

Gotovo od početka radnog vijeka, najmanje 25 godina, a radnog staža imam 29 godina.

Sad ste nova povjerenica Sindikata u Domu zdravlja Zagreb Istok?

Naša kolegica Jelena Bilić zbog privatnih razloga je morala usporiti tempo, pa su mene izabrali kao njihovu povjerenicu. Nadam se da ću to opravdati. Mi smo mala podružnica, ali je Dom zdravlja velik. Ali, svi skupa jako dobro surađujemo tako da su naši zaposlenici ipak zbrinuti.

Moramo se boriti

Imate neke planove kao povjerenica?

Moramo se boriti, moramo osvijestiti to da se bez sindikata ne možemo ni za što izboriti. Znaite, uvijek je problem što svi dobijemo isto, i članovi i nečlanovi. I oni koji nisu članovi sindikata će dobiti prava kao i članovi koji su se borili. A svi ubiremo plodove te borbe. Ali, znate što: nismo svi isti, netko se mora boriti. Jednostavno, nemamo svi istu energiju. Mislim da zbilja ljude treba osvijestiti da bez sindikata nećemo uspjeti. I osvijestiti ih da naša struka puno više vrijedi i zavrjeđuje nego se u javnosti misli. I ne samo naša, generalno, sve struke su zaslužile normalne uvjete rada i pristojne prihode. Nitko ne očekuje milijune nego normalan standard.

I borba za bolje uvjete?

Nije sve ni u novcu. Kad radite u lošim uvjetima nema tog novca koji vam može platiti ostanak na

tom radnom mjestu. I moramo osvijestiti javnost da nas je zbilja sve manje i manje. Ne dao Bog, ali svatko od nas će jednoga dana završiti kao pacijent.

Administracija i papirologija

Medicinske sestre su pod velikim pritiskom zato što vas je malo i zato što ima puno papirologije?

Kad idete kod liječnika opće prakse, vidimo da su se vremena promijenila. Prije 20 godina u ordinaciji ste imali pacijenta, sestru i liječnika, a sada imate pacijenta, liječnika, sestru, kompjutor, telefon, e-mail, telefonsku sekretaricu, i svu silnu administraciju koja čeka medicinsku sestru.

Dnevno u ambulantama opće medicine uđe 100 do 150 pacijenata što jer njihov prosjek. Nitko ne razmišlja o tome da se može dogoditi propust, ako imate hrgpetinu administrativnih stvari. Jesmo li došli do toga da sestra bude više posvećena kompjutoru i administraciji nego pacijentu?! Administracija je nadjačala rad s pacijentom.

Cijeli niz poslova koje je prije radilo više ljudi, sad radi samo jedan čovjek. Ne želite da posao trpi, ali zbog pritiska neki put

ćete nešto i propustiti. Griješi se pod pritiskom, a mi ne možemo sebi dopustiti greške u našoj struci.

Je li sestrinstvo vaš poziv, jeste li stvarno htjeli biti medicinska sestra?

Jesam. Mlada sama počela raditi kao medicinska sestra.

Budući da mi je dobro išla matematika, često su me pitali što bih željela biti. Uvijek sam odgovarala medicinska sestra. Govorili su mi da bi, prema mojim preferencijama, trebala upisati srednju ekonomsku.

Nekad nije bilo kompjutora

Ali, kad sam predavala papire, predala sam ih i u ekonomsku školu i u Mlinarsku, srednju medicinsku, koja mi je bila prvi izbor. Upala sam u ekonomsku školu, a u srednjoj medicinskoj sam bila ispod crte, peta. Kad sam otišla na upise, moja majka je bila uvjeren da sam se otišla upisati u ekonomsku školu. Otišla sam u u Mlinarsku i pitala je li moguće da upišem srednju medicinsku. Oni su rekli da sačekam kraj dana, možda netko od onih koji su se upisali ne dođe. Nije bilo kompjutera kao danas, osob-

no sam morala biti tamo. Cijelo jutro sam čekala da završe upisi u Mlinarskoj, međutim, 20 učenika, djece, se nije odazvalo na upis. I ja sam se upisala u srednju medicinsku.

Završili ste i višu medicinsku školu?

Dok sam radila u bolnici, uz četvero djece, upisala sam višu medicinsku školu. Htjela sam biti patronažna sestra jer sam u tom slučaju jedan na jedan s pacijentom.

Nije isto kao u bolnici gdje imate i osoblja i liječnika i intenzivista, imate uvijek nekoga tko će uskočiti, ali kad je pacijent kod kuće, on ima obitelj čiji članovi imaju sto pitanja. Osim toga, borimo se sa sustavom, traže vam pomagala, pa dok odete liječniku, pa onda dok odete to potvrditi i tako.

Rađanje i umiranje

Ipak niste zažalili?

Htjela sam patronažnu službu. Kad sam završila višu medicinsku školu, zaposlila sam se u patronažnoj službi na određeno. Rekla sam glavnoj sestri: Ako ću ja svojim zalaganjem pokazati da ja vrijedim ostati, valjda će se uspjeti naći radno mjesto za mene. Evo, uspjela sama u toj patronaži, to mi je bio i posao i poziv.

Vaši pacijenti su, na žalost, i novorođenčad i oni koji imaju sto godina. Rađanje i umiranje, što se promijenilo u odnosu na prijašnje vrijeme?

Imate one koji kažu: Pa još sam mislio živjeti, pa taman sam otišao u mirovinu. . . Ali, većina naših ljudi su vjernici, pronađu snagu u vjeri pa odu pomireni

Kad dođe na svijet dijete, svi se okupe, puna je kuća, svi se vesele, poseban trenutak u životu. Ali, kad se ljudi razbole, jako malo ljudi koji su uz njega, oni trebaju pomoć.

Danas ljudi ne umiru u kući?

Nekako smo se otuđili. Kad spomenete nekome da je netko umro u kući, to je bauk. Zašto? Prije sto godina to nije bio bauk. U kući su živjele generacije, uvijek je netko bio u kući i uvijek je netko brinuo o bolesniku. I to je bilo prirodno i normalno, kako rođenje tako i smrt. E, sad je to nešto drugo, mora se raditi, tko će platiti račune?! Došli smo do toga da ljudi moraju raditi i funkcionirati da bi zapravo sve funkcioniralo.

Mlađe generacije kao da, jednostavno, ne razumiju vrijednost i važnost sindikata?

Njihova percepcija ovakva: zašto bi ja to plaćao kad ću i ovako i onako tu uslugu dobiti besplatno. Drugi će plaćati i boriti se za mene jer ja znam da ću i ja dobiti ono za što su se i oni borili. Danas mladi nemaju svijest ni osjećaj o solidarnosti koji smo mi imali. Kad sam počela raditi kao mlada sestra, zbilja je postojala solidarnost. Svih nas. Danas mladi nemaju taj osjećaj solidarnosti da bi se trebalo nešto poduzeti, ako tu nema nešto za njih.

Želimo bolje plaće i uvjete rada

Da nema sindikata, radnici u Hrvatskoj bi danas bili na niskoj razini radničkih prava. Svjedoci smo kako se iskorištavaju strani radnici u Hrvatskoj?

Da nema sindikata, radili bismo za bakšiš, šutjeli bi i bili sretni što imamo posao. Neki moji kolege i kolegice pitaju gdje ja vidim korist od toga, a ja velim: Nema tu koristi, korist je opća, želimo za medicinske sestre i tehničare bolje plaće i uvjete rada.

Kako je teklo vaše školovanje?

Srednju medicinsku završila sam u Zagrebu 1995. Skoro 21 godinu sam radila u Klinici za infektivne bolesti „Fran Mihaljević“, a iza toga od 2016. u Domu zdravlja Zagreb – istok kao patronažna sestra. Sad sam također u Domu zdravlja Zagreb istok u mobilnom palijativnom timu.

Već nekoliko godina radite u u mobilnom palijativnom timu u

U obiteljima u kojima je zdrava atmosfera i u kojima je sve funkcionalno, teški pacijenti ne žale ni za čim. Imali smo mladog čovjeka sa svojih 50-ak godina koji je teško obolio, ali je rekao: - Sve što sam trebao u svom životu učiniti ja sam učinio.

Domu zdravlja Zagreb istok. Nije li to zahtjevno?

Od prije godinu i pol isključivo obilazimo teško bolesne i umiruće pacijente u kući bolesnika. Je, teško je, ali za to se odlučite, to je poziv. Ako se za to niste odlučili i dobro pripremili, takvog radnog mjesta se ne prihvaćate.

O čemu takvi pacijenti razmišljaju, što govore?

To su najčešće terminalni onkološki bolesnici kojima mi, kad dođemo, ublažavamo patnju i bol koja nije samo fizička nego i duševna.

Oni najčešće žele biti u kući s obitelji, ali neki put to nije izvedivo,

ne zbog toga što obitelji nisu spremne nego su teške situacije. Ponekad, koliko god obitelji to željele, ne mogu ih njegovati kod kuće.

Gledajte, ja sam jako dugo radila u bolnici u kojoj je svrha i smisao izlječenje, produživanje života.

Na kraju, to bude više patnja i agonija nego dostojanstven kraj kakav bi svaki čovjek trebao imati. Jeli bi, ali imate sto lijekova, sto cijevi, ne možete jesti zbog sonde, pa vam treba još i infuzija, pa vam treba kateter itd. Na kraju dobijete minimalno tri cijevi od kojih svaka boli, takvi zahvati su toliko invazivni i na samom tom kraju ne služe nikakvoj svrsi.

Tada mi uskačemo, idemo pacijentima u kuću, moramo ih hraniti.

Mi smo kultura u koje se mora do zadnjega jesti i piti, a čovjek koji umire nije ni gladan ni žedan, tijelo koje se gasi ne treba ni hranu jer to njegov metabolizam više ne prihvaća. Onda je to hranjenje neki put više patnja bolesnika nego što mu je potreba, a mi kulturološki još uvijek govorimo – pa daj jedi, ozdravit ćeš.

Vjernici odlaze pomireni

Da li se takvi pacijenti žale na obitelj?

Joj, ima svega. U obiteljima u kojima je zdrava atmosfera i u kojima je sve funkcionalno, teški pacijenti ne žale ni za čim. Imali smo mladog čovjeka sa svojih 50-ak godina koji je teško obolio, ali je rekao: - Sve što sam trebao u svom životu učiniti ja sam učinio.

Imate one koji kažu: Pa još sam mislio živjeti, pa taman sam otišao u mirovinu, ja i moja žena smo imali planove da bi išli ovdje, ondje.

Sve ono što su kao mladi ljudi htjeli, ali nisu stigli nit putovati nit više vremena provoditi u vikendici, uživati u prirodi i malim stvarima – za tim žale. Dođe kraj, a imali su osjećaj da su tek počeli živjeti.

Naravno, teško se pomiriti s tim da je došao kraj. Mladi ljudi, koji su teško bolesni, su zabrinuti, imaju strahove - hoće li djeca uspjeti bez njih?! Imali smo jednu pacijenticu, mladu ženu, koja ostavlja četvero djece. To je roditeljska briga i samo briga: hoće li biti sve kako treba kad ona ode?!

Ali, većina naših ljudi su vjernici, pronađu snagu u vjeri pa odu pomireni.

TOMISLAV FILIPOVIĆ, POVJERENIK HSS MS-MT-a U OŽB NAŠICE

Medicinskim sestrama i tehničarima treba dati glas u oblikovanju zdravstvenih politika te omogućiti dodatne prilike za profesionalni razvoj

Tomislav Filipović radi na na objedinjenom hitnom bolničkom prijemu u OŽB-u Našice, a ove godine upisao je i stručni diplomski studij sestrinstva na Veleučilištu u Bjelovaru.

Kakao ste postali medicinski tehničar? Izbor ili slučajnost?

Od malih nogu osjećao sam želju pomagati i brinuti o ljudima te činiti dobro u njihovim životima. Oduvijek me zanimalo zdravlje i funkcioniranje ljudskog tijela, a kroz odrastanje sam razvijao interes za dinamičnim i izazovnim poslom koji zahtijeva kontinuirano učenje i razvoj. Stoga mi se sestrinsko zvanje činilo kao idealan način da to ostvarim. Vjerujem da imamo odgovornost prema društvu i zajednici u kojoj živimo, a zdravstvena skrb za mene je najbolji način kako osobno mogu pridonijeti boljitku svih.

Za mene je posao medicinske sestre i poziv i zanimanje. Radim ga iz duboke želje da pomognem ljudima, ali istovremeno razvijam svoje profesionalne vještine kako bih pružio najbolju moguću skrb. Smatram da naš posao zahtijeva ravnotežu između emocionalne posvećenosti i profesionalnih kompetencija. S jedne strane nas pokreće unutarnja motivacija, dok nam tehnička stručnost i profesionalnost omogućuju kvalitetan rad. U našem poslu ne možemo birati što ćemo raditi, nema osuđivanja. Moramo biti neutralna zona između problema i pacijenta. Moramo biti fleksibilni glede toga što ljudi prolaze. To nije medicina i to nas ne uče u školama i fakultetima. Udžbenik nas neće naučiti nositi se s nečijim socijalnim stanjem i problemima. Moramo koristiti empatiju koju imamo u sebi i reći: „Mogu vam pomoći“.

Za mene je posao medicinske sestre i poziv i zanimanje. Radim ga iz duboke želje da pomognem ljudima, ali istovremeno razvijam svoje profesionalne vještine kako bih pružio najbolju moguću skrb. Smatram da naš posao zahtijeva ravnotežu između emocionalne posvećenosti i profesionalnih kompetencija. S jedne strane nas pokreće unutarnja motivacija, dok nam tehnička stručnost i profesionalnost omogućuju kvalitetan rad

Sindikata nije samo glas radnika, već i pokretač promjena koje unapređuju cijelu profesiju. Kroz sindikat moj trud i požrtvornost postaju prepoznati, a radnici imaju alat za suočavanje s izazovima koje sami ne bi mogli riješiti. Bez sindikalne organizacije, mnogi radnici bi se suočili s izazovima sami, dok kroz sindikat imaju podršku koja čini promjene mogućima.

Tomislav Filipović

Srednju školu završio je u Našicama 2014. godine, nakon čega je upisao studij sestrinstva na Veleučilištu u Bjelovaru, koji je završio 2017. godine. Početkom 2018. godine zaposlio se u KBC-u Zagreb na Klinici za kardijalnu kirurgiju. U listopadu 2019. godine počeo je raditi na objedinjenom hitnom bolničkom prijemu u OŽB-u Našice, gdje odgovorno radi i danas. Vođen željom za dodatnim obrazovanjem i napredovanjem, ove akademske godine upisao je stručni diplomski studij sestrinstva na Veleučilištu u Bjelovaru. Smatra da su stručnost, znanje i profesionalnost ključne za uspješnost našeg posla.

Što mislite o položaju medicinskih sestara i medicinskih tehničara danas?

Položaj medicinskih sestara i tehničara u Hrvatskoj danas je kompleksan i izazovan. Ova profesija nosi ogromnu odgovornost i ključna je za zdravstveni sustav, ali često se suočava s problemima poput nedovoljno prepoznate vrijed-

nosti, manjka osoblja i financijskih izazova. Medicinske sestre i tehničari u Hrvatskoj poznati su po visokoj razini obrazovanja i stručnosti. Mnogi ulažu u dodatne edukacije i usavršavanja kako bi osigurali kvalitetnu njegu pacijenata. Obrazovanje za medicinske sestre i tehničare unaprijeđeno je kroz fakultetske programe, no smatram da bi i obrazovanje kroz sestrinske specijalizacije podiglo standarde profesije. Tijekom pandemije COVID-19 povećana je svijest javnosti o važnosti medicinskih sestara i tehničara. Naš doprinos postao je vidljiviji i više cijenjen. Hrvatska se suočava s kroničnim nedostatkom medicinskih sestara i tehničara, posebno u manjim sredinama. To često dovodi do preopterećenosti zaposlenih, što utječe na kvalitetu rada i zdravlje samih medicinskih djelatnika. Realnost jest da je bolja financijska stimulacija ključna za zadržavanje postojećih i privlačenje novih kadrova. Također, potrebno je smanjiti preopterećenost kroz zapošljavanje više osoblja, ulaganje u novu opremu te osiguravanje podrške na radnom mjestu. Medicinskim sestrama i tehničarima treba dati glas u oblikovanju zdravstvenih politi-

ka te omogućiti dodatne prilike za profesionalni razvoj.

Što za Vas predstavlja sindikat?

Sindikata za mene znači sigurnost i podršku – sredstvo kojim možemo kolektivno tražiti bolje uvjete rada i veće poštovanje prema našoj profesiji. To je zajednica koja razumije izazove s kojima se suočavamo i spremna je boriti se za bolje sutra. Sindikat nije samo glas radnika, već i pokretač promjena koje unapređuju cijelu profesiju. Kroz sindikat moj trud i požrtvornost postaju prepoznati, a radnici imaju alat za suočavanje s izazovima koje sami ne bi mogli riješiti. Bez sindikalne organizacije, mnogi radnici bi se suočili s izazovima sami, dok kroz sindikat imaju podršku koja čini promjene mogućima.

Da nema sindikata, položaj zaposlenika bi bio puno gori?

Dijelim mišljenje da bi bez sindikata položaj medicinskih sestara i tehničara, kao i mnogih drugih radnika, bio znatno lošiji. Bez sindikata, radnici bi se suočavali s poslodavcima kao pojedinci, što im značajno smanjuje pregovaračku moć. Sindikati omogućuju da se glas zaposlenika čuje i da se njihovim zahtjevima pristupi s ozbiljnošću. Uloga sindikata nije samo u zaštiti prava radnika, već i u osiguravanju ravnoteže između poslodavaca i zaposlenika. Bez sindikata, zdravstveni sustav bi se vjerojatno oslanjao na iscrpljivanje radne snage bez stvarne brige za njihove potrebe i dobrobit. Kao dokaz tome rekao bih da su sindikati pokrenuli štrajkove i pregovore koji su doveli do promjena u sustavu, poput povećanja plaća i poboljšanja uvjeta rada. Bez sindikalne borbe, mnoge bi medicinske sestre i tehničari vjerojatno birali odlazak u ino-

zemstvo ili promjenu profesije, što bi dodatno urušilo zdravstveni sustav. Summa summarum – sindikati su nužni jer osiguravaju ravnotežu između poslodavaca i zaposlenika, čineći radni sustav pravednijim i održivijim.

Novi ste povjerenik HSS MS-MT-a, koji su vam ciljevi?

U vlastitoj podružnici zalagat ću se za konkretne mjere koje direktno unapređuju položaj, uvjete rada i profesionalno zadovoljstvo zaposlenika. Trudit ću se osigurati da se medicinske sestre i tehničari osjećaju sigurno i da imaju podršku u svakodnevnim izazovima. Nastavit ću raditi na jačanju zajedništva unutar podružnice i poticati osjećaj pripadnosti. Poticat ću zajedništvo unutar podružnice kroz redovite sastanke i otvorenu komunikaciju. Želim postići da glas medicinskih sestara i tehničara bude nezaobilazan u oblikovanju zdravstvene politike ustanove.

Kako gledate ulogu sindikalnih aktivista, u ovom slučaju povjerenika u pojedinim zdravstvenim ustanovama?

Ovo pitanje je vrlo zanimljivo i često izaziva podijeljena mišljenja. Povijesno gledano, prava radnika su često izborna zahvaljujući naporima manjine koja je bila spremna riskirati svoje vrijeme, energiju pa i posao. Ova predanost osigurava koristi za širu radničku zajednicu. Iako manjina pokreće promjene, njihov uspjeh temelji se na kolektivnim interesima cijelog radništva. Ako svi uživaju izborna prava, to je potvrda solidarnosti kao osnovnog načela sindikalnog djelovanja. Primjerice radi, kada sindikat izbori povećanje plaća ili sigurnije uvjete rada, te promjene koriste svima, neovisno o tome tko je aktivno sudjelovao. Ako manjina osjeća da njihov trud nije prepoznat ili da većina uzima njihovu borbu zdravo za gotovo, to može dovesti do slabljena sindikalne aktivnosti. Oslabljeni sindikati znače manje prava za sve, jer poslodavci tada imaju veću slobodu da diktiraju uvjete rada. Manjina sindikalnih aktivista ima ključnu ulogu u borbi za prava svih radnika, što se pokazalo kao učinkovito. Međutim, dugoročno je važno potaknuti većinu na aktivnije sudjelovanje, kako bi sustav bio održiviji i pravedniji. Ako svi uživaju u izbornim pravima, trebali bi barem minimalno doprinositi očuvanju i unapređenju tih prava.

Tijekom pandemije COVID-19 povećana je svijest javnosti o važnosti medicinskih sestara i tehničara. Naš doprinos postao je vidljiviji i više cijenjen. Hrvatska se suočava s kroničnim nedostatkom medicinskih sestara i tehničara, posebno u manjim sredinama. To često dovodi do preopterećenosti zaposlenih, što utječe na kvalitetu rada

ANDREA SMUD, POVJERENICA HSS MS-MT-a U PSIHIJATRIJSKOJ BOLNICI UGLJAN

Svakako mislim da je sindikat puno toga izborio za medicinske sestre u Hrvatskoj i da će to raditi i dalje

Moj odabir zanimanja medicinske sestre bio je kao i kod većine djece te dobi, upisala sam tu školu jer tamo idu moje prijateljice. Nisam niti znala što je posao medicinske sestre. Kasnije je ispalo da je to zanimanje kao stvoreno za mene i da nisam mogla bolje izabrati, nakon 26 godina rada, opet bi birala isto – počinje svoju priču Andrea Smud, glavna sestra Odjela za demencije, psihijatriju starije životne dobi i palijativnu skrb duševnih bolesnika koja odnedavno povjerenica HSS MS-MT-a u Psihijatrijskoj bolnici Ugljan. Članica je HSS MS-MT-a otkad se zaposlila 1998. godine.

Srednju medicinsku školu završila je u Zadru i gotovo cijeli radni staž odradila sam u Psihijatrijskoj bolnici Ugljan. Nakon deset godina rada kao srednja sestra na više odijela upisala je izvanredni studij sestrinstva na Medicinskom fakultetu u Rijeci. Kao glavna sestra radila je na Odjelu za liječenje alkoholizma i već deset godina je glavna sestra Odjela za demencije, psihijatriju starije životne dobi i palijativnu skrb.

- Posao medicinske sestre svakako je poziv, ne zanimanje. Posao medicinske sestre ne može se raditi kvalitetno ako to nije nešto što volite.

Što mislite o položaju medicinskih sestara i medicinskih tehničara u Hrvatskoj danas?

- U našem društvu medicinske sestre su jako podcijenjene. Zbog velikog nedostatka medicinskih sestara, sestre koje jesu u sustavu rade najmanje za dvije sestre, na neke dane i za njih više. To je posljedica loših politika koje nisu

znale ili htjele sačuvati "naše" medicinske sestre dok su radile u Hrvatskoj. Poražavajuće je da medicinske sestre u bilo kojoj drugoj državi EU rade za najmanje duplo više novaca za manje sati rada. Isto tako sve su cijenjene i jako brzo napreduju jer mi imamo jako kvalitetne medicinske sestre.

Angažirani ste u strukovnom sindikatu. Što za Vas znači sindikat?

Sada sam povjerenik u PB Ugljan, toga sam se prihvatila jer smatram nedopustivim da oso-

blje naše ustanove nema povjerenika.

Mnogi kažu da nema sindikata, položaj medicinskih sestara i tehničara i općenito medicinskog osoblja bio bi puno gori. Dijelite li ovo mišljenje?

Svakako mislim da je sindikat puno toga izborio za medicinske sestre u Hrvatskoj i da će to raditi i dalje.

Je li, po Vama, pošteno da se manjina, sindikalni aktivisti, bori za radnička prava nakon čega svi uživaju u izbornim pravima pa čak i

oni koji nisu članovi sindikata?

Sve češće se postavlja ovo pitanje. Razumijem nezadovoljstvo članova koji svojim članarinama plaćaju zastupnike u sindikatu, a oni koji u tome ne sudjeluju beru plodove truda naših zastupnika ali vrlo je opasno stvarati daljnje podjele među medicinskim sestrama. Mi sestre smo najbrojnije u sustavu zdravstva i karika koja je najosnovnija i nezamjenjiva, ali najtiša. Treba se zalagati za jedinstvo, jer kad smo složni možemo se izboriti za sve čemu težimo.

Medicinsku školu sam upisala jer su tamo išle moje prijateljice. Nisam niti znala što je posao medicinske sestre. Kasnije je ispalo da je to zanimanje kao stvoreno za mene i da nisam mogla bolje izabrati, nakon 26 godina rada, opet bi birala isto

Mi sestre smo najbrojnije u sustavu zdravstva i karika koja je najosnovnija i nezamjenjiva, ali najtiša. Treba se zalagati za jedinstvo, jer kad smo složni možemo se izboriti za sve čemu težimo

VINKA ŠPLAJT, SINDIKALNA POVJERENICA U KBC SESTRE MILOSRDNICE

Jedino kroz sindikat se možemo zalagati za pravednije plaće, bolje radne uvjete, sigurnije radno okruženje i poštivanje profesionalnih standarda

Vinka Šplajt, medicinska sestra koja radi na poliklinici Zavoda za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma „Mladen Sekso“ u KBC Sestre milosrdnice.

Od prvog dana sudjelovala sam u svim sindikalnim aktivnostima i podržavala ih. Biti angažiran u strukovnom sindikatu znači imati platformu za kolektivno djelovanje i borbu za prava radnika. Sindikat za mene predstavlja jedan snažan i jedinstven glas kroz koji mi članovi možemo izraziti svoje potrebe, interese, prijedloge pa i nezadovoljstvo, a u svrhu poboljšanja statusa medicinskih sestara i medicinskih tehničara. Jedino kroz sindikat se možemo zalagati za pravednije plaće, bolje radne uvjete, sigurnije radno okruženje i poštivanje profesionalnih standarda – kaže Vinka Šplajt.

Poziv medicinske sestre u nju je, kaže, “utkan još u djetinjstvu”.

Prilikom pretraga, kao djevojčica je bila fascinirana medicinskom sestrom, tetom koja ih je tješila prilikom raznih pretraga.

- Igrala se s nama i učinila sve kako bi nam provedeno vrijeme na bolničkom liječenju bilo što ugodnije i bezbolnije.

Nakon toga znala sam da i ja želim pomagati drugima i svima sam govorila da ću jednog dana biti medicinska sestra. Pomaganje drugima pruža mi osjećaj ispunjenosti i smisla.

Pohađala je Školu za medicinske sestre Vrapče nakon čega je odradila pripravnički staž.

- Kroz pripravnički staž obišla sam sve klinike i dobila širu sliku naše profesije. Smatram da je to jako važno jer nakon toga odlučila sam se za rad u hitnoj službi interne klinike gdje sam provela gotovo 10 godina. Nakon toga odlazim u polikliniku Zavoda za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma gdje radim do danas. Ujedno sam i član radničkog vijeća gdje

Biti angažiran u strukovnom sindikatu znači imati platformu za kolektivno djelovanje i borbu za prava radnika. Sindikat za mene predstavlja jedan snažan i jedinstven glas kroz koji mi članovi možemo izraziti svoje potrebe, interese, prijedloge pa i nezadovoljstvo, a u svrhu poboljšanja statusa medicinskih sestara i medicinskih tehničara.

je ključna uloga zastupanje interesa zaposlenika i održavanje dijaloga između radnika i poslodavca.

Posao medicinske sestre za nju je i poziv i zanimanje.

- Kao zanimanje, donosi mi praktične vještine i specifično znanje te stabilnu karijeru i profesionalni razvoj. Međutim ono što posao čini posebnim je upravo to što sam svakodnevno suočena s trenucima koje zahtijevaju duboku empatiju, izdržljivost i želju za pomaganjem, a to često nadilazi naše formalne radne obaveze. Za mene je to poziv jer se osjećam ispunjeno. U ovom poslu je dobro što imate direktnu informaciju od pacijenta koja vam omogućava da bolje razumijete njihove potrebe i pružite im kvalitetnu skrb... To mi daje vjetar u leđa jer imam dojam da sam nekome pomogla i nešto doprinjela.

No, smatra da je položaj medicinskih sestara i medicinskih tehničara u RH danas složen i izazovan. Iako su stup zdravstvenog sustava, često se, kaže, suočavaju s lošim radnim uvjetima, nerazmjerom visine plaće i odgovornosti itd. Jedan od glavnih problema koji traje već godinama je kroničan nedostatak medicinskog osoblja, što onda dovodi do preopterećenja medicinskih sestara i tehničara.

- Posljedično, dolazi do iscrpljenosti, stresa te na kraju i odlaska iz sustava. Zbog boljih radnih uvjeta i plaća svjedoci smo velikog odljeva medicinskih sestara i medicinskih tehničara u inozemstvo ili čak u druge profesije što dodatno pogoršava situaciju u našem zdravstvu. Unatoč svim problemima medicinske sestre i tehničari u RH imaju visoku razinu profesionalnosti i posvećenosti te smatram da smo nezamjenjiv dio zdravstvenog sustava. Potrebna nam je veća društvena i institucionalna podrška kako bi se stvorili uvjeti za boljitak svih nas.

SRCEM ZA RANJENU HRVATSKU KNJIGA NOVINARA I PUBLICISTA IVICE RADOŠA

Knjiga **Srcem za ranjenu Hrvatsku** ove godine predstavljena je u Vinkovcima, Kninu, Zadru i Dubrovniku

Knjiga je zapravo zbirka vjerodostojnih priča medicinskih sestara i tehničara u Domovinskom ratu.

Vinkovci

Knjiga je u Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci predstavljena u rujnu 2024. i nikoga nije ostavila ravnodušnim.

Uz autora knjige Ivicu Radoša, u ime organizatora promocije HSS MS-MT-a brojnim okupljenima obratila se predsjednica Glavnog vijeća Sindikata Anica Prašnjak, o knjizi su govorili doc. dr. sc. Dražen Švigelj, predsjednik Ogranka Matice hrvatske u Vinkovcima te Hrvoje Sopta, prof. povijesti. Ravnatelj Opće županijske bolnice Vinkovci dr.sc. Krunoslav Šporčić i zamjenik župana dipl. iur. Marko Dikonić pozdravili su okupljene. Voditeljica predstavljanja knjige bila je gospođa Biljana Pavlović, a ulomke je čitao glumac Vladimir Andrić.

„Priča je to o tadašnjoj svakodnevnici, o ratnim prilikama, odnosno neprilikama i herojstvu, odnosno kako je bitno pomoći svim ljudima kojima je potrebna medicinska skrb“, pojasnio je autor Ivica Radoš.

Predsjednica Podružnice Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara i tehničara Vinkovci Gordana Kucljak kazala je kako joj ova knjiga itekako znači jer je u njoj opisano kroz što su sve medicinske sestre i teh-

ničari prolazili u Domovinskom ratu.

„Medicinsko osoblje ulijevalo je i dragovoljcima jednu sigurnost. Oni su potrošili svoju mladost, znanje i ugradili ih u temelje hrvatske države i hrvatske demokracije“, rekao je autor knjige.

Knin

Predstavljanje knjige „Srcem za ranjenu Hrvatsku“ održano je i u Kninu, 12. lipnja 2024., o u prostorijama Poduzetničkog centra.

U ime organizatora promocije HSSMS MT okupljenima se obratila predsjednica Glavnog vijeća Sindikata Anica Prašnjak, a nadalje o knjizi su govorili autor Ivica Radoš, Ivan Raić, profesor Povijesti te Ivan Čala, profesor Povijesti i Geografije.

Voditeljica predstavljanja knji-

„Riječ je o intimnim ispovijestima i osobnim pričama iz Domovinskog rata, a u ovom slučaju je to riječ o medicinskim sestrama i medicinskim tehničarima koji su svatko na svoj način sudjelovali u Domovinskom ratu ili su bili u zdravstvenom sustavu, u vojnom sanitetu ili u svojim ustanovama. To je jedna memoaristika koja doprinosi boljem razumijevanju Domovinskoga rata, vraća nas u ratnu psihozu ali i u dane kada smo bili jedinstveni i zajedno te kada smo se borili za demokraciju i slobodu“, kazao je Ivica Radoš, autor knjige.

ge bila je gospođa Đana Krvavica, koja je ujedno i čitala ulomke iz knjige.

Grad Knin i Kninska tvrđava, jedni su od simbola rata i hrvatske samostalnosti pa stoga predstavljanje knjige „Srcem za ranjenu Hrvatsku” u kraljevskom gradu Kninu time je još više bilo prožeto emocijama s čime su se složili svi okupljeni.

Zadar

U Novom kampusu Sveučilišta u Zadru, 15. rujna, predstavljena je knjiga „Srcem za ranjenu Hrvatsku”.

Riječ je o sjećanjima 73 medicinske sestre i medicinska tehničara iz cijele Hrvatske iz Domovinskog rata, koji su dali veliki doprinos u zbrinjavanju ranjenih branitelja.

Osim što svjedoči o teškim vremenima, vremenima neizvjesnosti i brige, ali i ponosa i slave, govorila je moderatorica doc. dr. sc. Marija Ljubičić, knjigom je odana počast brojnim znanim i neznanim medicinskim sestrama i tehničarima koji su bili na prvoj crti bojišnice.

Jedan od predstavljača knjige dr. Boris Dželalija i sam je bio sudionik rata, prošao je teška iskušenja u okupiranoj Škabrnji i dobro su mu poznati izazovi s kojima se medicinski kadar susretao u ratu.

– Mi danas znamo kako se rat odvijao, od 1. ožujka 1991. kada su četnici zauzeli policijsku postaju u Pakracu, preko Krvavog Uskrsa i prve hrvatske žrtve, masakriranja 12 redarstvenika u Borovu sve do kasnije počinjenih zločina. Moramo se pitati tko danas piše našu povijest? (...) Treba pisati ovakva djela, inače će ih pi-

sati netko drugi. Da parafraziram popularnu pjesmu: „Ako ne znaš što je bilo, pročitaj u ovoj knjizi“, rekao je, uz ostalo, Dželalija.

Sveučilišni profesor prof. dr. sc. Zlatko Begonja rekao je da su vremena događanja pokazuju da povijest moramo poznavati jer nikada ne znamo u kakvoj se situaciji možemo naći.

„Kakva god ona bude, moći ćemo promišljati o njoj preko svoje prošlosti. Nažalost, i u prošlom ratu smo doživjeli da smo se primjereno ponašali i brinuli o ranjenicima i s druge strane, spašavali im živote, da bi oni kasnije svojim rekli da su bili žrtve nasilja, rekao je Begonja. Autor knjige Ivica Radoš rekao je da mu je „odjek“ ove knjige poticaj da bude i dalje uporan u obradi tema iz Domovinskog rata.

Dubrovnik

Početkom listopada 2024. go-

dine povodom sjećanja na početak velikosrpske agresije na Dubrovnik, održano je svečano predstavljanje knjige „Srcem za ranjenu Hrvatsku”.

Na predstavljanju knjige, u ime Grada Dubrovnika i županije prisustvovali su pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, obitelj i branitelje, gospođa Đurđica Popović te pročelnik Upravnog odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, gospodin Dživo Brčić.

U ime OB Dubrovnik prisustvovala je pomoćnica ravnatelja za sestrinstvo, mag. med. techn Kristina Muhoberac.

Svim prisutnima na početku promocije obratila se Anica Prašnjak, predsjednica Glavnog vijeća HSS MS MT, moderatorica promocije bila je novinarka Ivana Matrljan Škrabo, a glumac Edi Jercec čitao je ulomke iz knjige uz glazbenu pratnju klape

Kaše.

O knjizi su govorili ravnateljica Muzeja domovinskog rata Dubrovnik, Varina Jurica Turk te izv. prof. dr. sc. Marinko Marić sa Sveučilišta u Dubrovniku.

Knjiga „Srcem za ranjenu Hrvatsku” veliko je djelo prožeto snažnim pričama stvarnih ljudi na više od 400 stranica u kojem su 73 medicinske sestre i medicinska tehničara ispričali svoja životna i bolna iskustva i podijelili ih sa svima nama, čime su zauvijek ostavili neizbrisiv trag u hrvatskoj povijesti, a budućim generacijama ostavili u nasljeđe vrijedan spomen jednog minulog vremena.

Radi se o zbirci ratnih svjedočanstava medicinskih sestara i tehničara koji su tih godina proveli stavljajući tuđe živote ispred svojih.

U gradu koji je dobro poznat s ratnim pričama i stradanjima knjiga "Srcem za ranjenu Hrvatsku" predstavlja novu perspektivu i novi način gledanja na te ratne godine.

“Riječ je o intimnim ispovijestima i osobnim pričama iz Domovinskog rata, a u ovom slučaju je to riječ o medicinskim sestrama i medicinskim tehničarima koji su svatko na svoj način sudjelovali u Domovinskom ratu ili su bili u zdravstvenom sustavu, u vojnom sanitetu ili u svojim ustanovama. To je jedna memoaristika koja doprinosi boljem razumijevanju Domovinskoga rata, vraća nas u ratnu psihozu ali i u dane kada smo bili jedinstveni i zajedno te kada smo se borili za demokraciju i slobodu”, kazao je Ivica Radoš, autor knjige.

MIRJANA MODRUŠAN, POVJERENICA HSS MS-MT-a U DOMU ZDRAVLJA SLUNJ

Da nema sindikata, još više bi nas gazili, a rješavanje mnogih problema nikad se ni bi pomaklo s mjesta

Mirjana Modrušan, povjerenica HSS MS-MT-a u Domu Zdravlja Slunj, članica je sindikata, kako kaže, „cijeli radni vijek“ što „nikad nije dovodila u pitanje“.

- Za mene sindikat predstavlja neku unutrašnju sigurnost, zajedništvo i snagu. Što nas je više, jači smo u borbi za dobrobit medicinskih sestara i tehničara, ali i za dobrobit svih ostalih radnika u zdravstvu. Da nema sindikata, još više bi nas gazili, a rješavanje mnogih problema nikad se ni bi pomaklo s mjesta. Tko bi se borio za koeficijente, uvjete rada, plaće?! Zato apeliram na kolegice i kolege koji još nisu to učinili da se svakako učlane u sindikat – kaže Mirjana Modrušan.

U njenoj podružnici odnosno u Domu zdravlja Slunj manje-više se poštuje Kolektivni ugovor, ali ima još mnogo toga za odrediti.

- S obzirom na to da imam puno staža i godina, rekla bih da se dosta napravilo, ali još uvijek ima prostora za daljnji rad na poboljšati medicinskih sestara i tehničara. Naravno uvijek sam tu za sva pitanja kolegica i kolega, ne samo kao sindikalna aktivistica nego i posrednica između sindikata i ravnateljstva.

Jer, položaj medicinskih sestara i tehničara danas je nezahvalan, bez obzira na radno mjesto.

- Nekad je bilo drugačije, nekako priznatije, a danas se taj naš rad ne vrednuje dovoljno s obzirom na to koliko je posao sve zahtjevniji i stresniji. Veći je obim posla, veća odgovornost.

Pa ipak, odluka da se školuje za medicinsku školu i radi taj posao bila je, kako kaže, u njoj „nekako oduvijek“.

- Po prirodi sam takva da volim ljude, pa mi je zanimanje medicinske sestre bilo jedino prihvatljivo. Gledajući tadašnje sestre iz moje okoline kako predano i humano rade svoj posao, znala sam da želim biti medicinska sestra.

Tko bi se borio za koeficijente, uvjete rada, plaće?! Zato apeliram na kolegice i kolege koji još nisu to učinili da se svakako učlane u sindikat

Kad je završila srednju medicinsku školu u Mlinarskoj u Zagrebu, prvo radno mjesto bilo joj je u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju u Varaždinskim Toplicama.

- Tamo sam se mogla potpuno posvetiti pacijentima koji nisu samostalni i koji dvadeset i četiri sata ovisi o tuđoj njezi. Takvim pacijentima je, osim njege, jako važno da im se prilazi s osmijehom i poštovanjem. Budući da sam umjetnica u duši, velika ljubav mi je slikanje, vedroga sam duha pa su pacijenti dobivali ne samo moju fizičku nego i psihičku podršku.

No, zbog obiteljskih okolnosti, sestra Mirjana Modrušan preselila se u Zagreb, gdje je godinama radila u Domu zdravlja Centar, a onda stjecajem okolnosti preselila iz Zagreba u Liku i već dvadesetak godina radi u Domu zdravlja Slunj.

- Budući da radim u maloj sredini gdje se gotovo svi poznaju, normalno je da budem nekako uvijek dostupna svojim ljudima i uvijek sam tu za njih. Posao medicinske sestre se ne odrađuje nego se živi dvadeset i četiri sata na dan. Nije to samo zanimanje nego i poziv – zaključila je gospođa Mirjana Modrušan.

Budući da radim u relativno maloj sredini gdje se gotovo svi poznaju, normalno je da budem nekako uvijek dostupna svojim ljudima i uvijek sam tu za njih. Posao medicinske sestre se ne odrađuje nego se živi dvadeset i četiri sata na dan. Nije to samo zanimanje nego i poziv

Slikarstvo kao ljubav i strast

Mirjana Modrušan rođena je u Varaždinu. Spletom okolnosti živi u Lici, ali je još u djetinjstvu čula mnoge priče o Lici jer joj je djed radio u Lici i, osim priča, donosio joj ličke kape, čarape, biljce itd.

Već 20-ak godina živi i radi u Lici. Bavi se slikarstvom, izlaže svoje radove, organizirala je nekoliko likovnih kolonija u suradnji s Turističkom zajednicom Rakovice. Njeni motivi su uglavnom lički pejzaži. Slika akrilom i uljem na platnu. Održala je od 2013. godine više samostalnih izložbi u Zagrebu, Karlovcu, Slunju. Jedan njen rad, s motivom zdravstvene djelatnice, uručen je ministru Davoru Božinoviću prigodom radnog posjeta Lječilištu Topusko.

Inače ima običaj u čekaonici Doma zdravlja izlagati svoje radove kako bi, veli, promijenila hladan ambijent zidova i duge minute čekanja olakšala pacijentima.

Prosvjed ispred KBC Zagreb zbog parkinga

Zbog obnove zgrada KBC Zagreb nema više parkinga u krugu bolnice, a zatvorena je i garaža. Ona ostaje otvorena za djelatnike, ali mjesta ima samo za njih 800, a na KBC Zagreb radi više od 6000 ljudi.

Zatvaranjem garaže u sklopu KBC-a Rebro, najveće bolnice u Hrvatskoj, uz uvođenje 'Park and Ride' zone nastao je niz problema koji su izazvali nezadovoljstvo zaposlenika.

Svoj bunt zaposlenici su odlučili iskazati prosvjedom 9. 12. 2024. ispred upravne zgrade bolnice. Zbog obnove i zatvaranja garaže u sklopu KBC-a Zagreb veliki broj zaposlenika je u problemu jer nema gdje parkirati. Nema više ni parkinga u krugu KBC Zagreb ni za pacijente niti za djelatnike.

„Nemamo informaciju što se događa na Rebru, zašto smo ostali bez parkirnih mjesta. Zašto se dogodilo da svaka klinika i svaki zavod odlučuju o nahođenju naših šefova. Imamo pacijente koji su invalidi i ne znamo hoće li dobiti parkirno mjesto.

Znamo da će biti podijeljeno 800 mjesta, od kojih je stotinu trebalo biti za invalide”, rekla je Gordana Miškulin, povjerenica HSSMS-MT-a KBC Zagreb.

Osim toga, problem je i u automatima "Park & Ride", koji rade tek od sedam sati ujutro.

Uprava bolnice prebacila je vruć kesten Gradu Zagrebu.

„Rečeno nam je da se obratimo gradonačelniku i da nam on izgradi neka parkirnih mjesta, što nije prava komunikacija”, otkrila je Miškulin.

Visina naknade troškova prijevoza po prijeđenom kilometru

Visina naknade troškova prijevoza po prijeđenom kilometru, kako je ugovoreno Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike (Narodne novine, br. 56/22, 127/22, 58/23, 128/23 i 29/24) i Temeljnim kolektivnim ugovorom za zaposlenike u javnim službama (Narodne novine, broj 29/24), usklađuje se s kretanjem cijene goriva svakog posljednjeg utorka u mje-

secu za umnožak postotka povećanja prosječne cijene goriva i faktora 0,7, ali samo ako se srednja cijena litre goriva Eurusuper 95 i Eurodizel, promatrana svakog posljednjeg utorka u mjesecu promijeni za više od 10% u usporedbi sa srednjom cijenom utvrđenom posljednjeg utorka u travnju 2022. godine, a koja iznosi 1,69 eura, odnosno ako bude niža od 1,52 eura ili viša od 1,85 eura.

ZAKON O PLAĆAMA U DRŽAVNOJ SLUŽBI I JAVNIM SLUŽBAMA, UREDBA O KOEFICIJENTIMA U DRŽAVNIM I JAVNIM SLUŽBAMA I UREDBA O POSTUPKU, KRITERIJIMA I NAČINU OCJENJIVANJA RADA ZAPOSLENIH U JAVNIM SLUŽBAMA

Tekuća 2024. godina bila je izuzetno turbulentna na sindikalnoj sceni, posebice za sindikate javnih i državnih službi, a obilježili su je donošenje dugo očekivanih Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama, Uredbi o koeficijentima u državnim i javnim službama te Uredbe o postupku, kriterijima i načinu ocjenjivanja rada zaposlenih u javnim službama koji su stubokom izmijenili dotadašnji sustav plaća.

Na izradi Zakona kontinuirano se radilo više od godinu dana te su Matica i njeni udruženi sindikati cijelo vrijeme sudjelovali u radu radnih skupina za izradu Zakona i Uredbi te su svojim utjecajem uspjeli ishoditi znatna poboljšanja odredbi predloženih od strane predstavnika ministarstva. Konstantno su upozoravali na ključne probleme i negativna rješenja koja su se nalazila u nacrtima prijedloga novih propisa te su učinili sve da odredbe Konačnog prijedloga Zakona o plaćama budu prihvatljive i da ne dovedu do smanjenja postojeće razine plaća zaposlenika u javnim i državnim službama. Niz primjedbi i prijedloga iz Matice su usvojeni i uneseni u tekst Zakona. Između ostalog, prihvaćena je i vrlo važna primjedba vezana za odredbu kojom se regulira primjena Zakona o plaćama u ustanovama u sustavu zdravstva, koja je na inicijativu Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara - medicinskih tehničara doradena na način da se te ustanove sada jasno definiraju kao javne ustanove kojima HZZO osigurava sredstva za plaće u okviru sredstava za troškove pružanja zdravstvene zaštite osiguranim osobama.

Prilikom izrade Uredbi o koeficijentima sindikati Matice nisu bili zadovoljni prijedlozima iznesenim od ministra rada te su putem daljnjih sastanaka, dopisa,

Foto: Kristina Radić Sudar

KONFERENCIJA „SIGURAN I ZDRAV RAD U DIGITALNO DOBA“

Sigurnost i zaštita na radu jedno je od područja kojem se u Matici pridaje puna pažnja, stoga je pod pokroviteljstvom Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA) čija je članica Upravnog odbora Ivana Šepak-Robić, Matica u svibnju godine održala Konferenciju pod nazivom „Siguran i zdrav rad u digitalno doba“. Nakon zanimljivih prezentacija stručnjaka iz područja rada, informacijskih tehnologija, obrazovanja i zdravstva koji su nam predložili promjene koje digitalizacija nosi, razgovaralo se o primjeni umjetne inteligencije u zdravstvu i zaštiti na radu te integraciji umjetne inteligencije u obrazovanje.

medijskih priopćenja i tiskovnih konferencija nastavili vršiti pritisak na Vladu RH s ciljem korekcija i povećanja predloženih koeficijenata. Neki nelogični i nepravredni prijedlozi koeficijenata za radna mjesta u zdravstvu, obrazovanju, socijalnoj skrbi i državnoj službi su uspjeli biti korigirani na bolje.

Dan prije nego je Vlada usvojila Uredbe o koeficijentima, konstituirano je Vijeće za praćenje i unaprjeđenje sustava plaća u državnoj službi i javnim službama u koje je kao predstavnica Matice hrvatskih sindikata, imenovana predsjednica Sanja Šprem. Unatoč svim naporima Matice i njenih sindikata i dalje ima razloga i potrebe za korekcijom određenih koeficijenata u svim dijelovima javnih i državnih službi te je Matica upozorila premijera Plenkovića na uočene nedostatke i propuste pri propisivanju novih koeficijenata i zahtijevala sazivanje sjednice Vijeća s ciljem ozbilj-

nog razmatranja primjedbi i prijedloga dostavljenih od strane sindikata udruženih u Maticu i iniciranja promjena i poboljšanja važećih uredbi o koeficijentima.

Matica i njeni udruženi sindikati iz redova javnih službi su kontinuirano sudjelovali u i radu na tekstu Uredbe o postupku, kriterijima i načinu ocjenjivanja rada zaposlenih u javnim službama, uporno ističući svoje primjedbe i prijedloge za poboljšanje teksta iste te upozoravajući na nužnost kvalitetnog i preciznog definiranja instituta i rješenja u ovoj Uredbi kao pretpostavki za osiguravanje smislenog, transparentnog i objektivnog sustava ocjenjivanja te prevencije mogućih zlouporaba od strane poslodavaca. Radi što veće objektivnosti i zaštite interesa zaposlenika inzistirali smo i na tome da se opći i posebni kriteriji ocjenjivanja, kao i procedura i način ocjenjivanja prilagode specifičnostima svake pojedine

javne službe te osigurali da se detalji procesa ocjenjivanja u svakoj pojedinoj javnoj službi moraju prilagoditi specifičnostima radnih mjesta i poslova u tim djelatnostima putem posebnih pravilnika koje će naknadno donijeti resorna ministarstva.

POVJERENSTVO ZA TUMAČENJE TEMELJNOG KOLEKTIVNOG UGOVORA ZA ZAPOSLENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA

Ovo Povjerenstvo daje tumačenje odredaba TKU-a, daje prijedloge ugovornim stranama za izmjenu spornih članaka TKU-a, prati izvršavanje i izvještava obje strane o kršenju TKU-a te obavlja druge poslove određene TKU-om. Povjerenstvo ima šest članova od kojih Vlada i sindika-

ti imenuju po tri člana. Predstavnici sindikata javnih službi iz redova Matice u Povjerenstvu su Mirela Bojić, Nada Lovrić, i Ana Tuškan. Funkciju predsjednice Povjerenstva obnaša Mirela Bojić, glavna tajnica Matice, a poslove tajnice Povjerenstva - priprema i sazivanje sjednica, pisanje zapisnika, pisanje i dostava tumačenja, priprema tumačenja za objavu na web stranicama, obavlja Ivana Šepak - Robić, pravnica Matice. Upiti Povjerenstvu konstanto pristižu u velikom broju, najčešće od strane zaposlenika i poslodavaca iz sustava javnih službi pa se sjednice održavaju i nekoliko puta mjesečno.

ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI - SPAJANJE DOMOVA ZDRAVLJA

Nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (1. travnja 2023.) predstavnici Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara - medicinskih tehničara i Sindikata zaposlenika u zdravstvu Hrvatske nastavili su upozoravati na nedostatke izmjene članka 102. Zakona o zdravstvenoj zaštiti u dijelu u kojem se ograničava broj domova zdravlja na području jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba na samo jedan dom zdravlja u jednoj županiji, odnosno u Gradu Zagrebu. Matica kao središnjica

EUROPSKA KONFEDERACIJA SINDIKATA (ETUC)

Europska konfederacija sindikata predstavlja 45 milijuna radnika, 94 nacionalne sindikalne konfederacije u 42 europske zemlje i 10 europskih sindikalnih federacija, a njena članica je i Matica.

Aktivnosti ETUC-a kroz 2024. godinu i kojima smo se bavili u Matici bile su bazirane na osvješćivanje građana o prijetnji ponovnog uvođenja mjera štednje koje se naveliko spominju u zemljama zapadne Europe, za borbu protiv antiradničke radikalne desnice te na kampanju usmjerenu na kandidate na izborima za Europski parlament. U svrhu upoznavanja kandidata s ključnim radničkim pitanjima, ETUC je pripremio Manifest za izbore u Europskom parlamentu 2024. koji smo preveli na hrvatski jezik i poslali hrvatskim političkim strankama da podrže u njemu navedene prioritete poput poboljšavanja radnih mjesta, prihoda, radnih uvjeta, sigurnosti na radu, podrške sindikatima i kolektivnom pregovaranju te da navedene prioritete zastupaju u EU parlamentu. Nadalje, aktualne teme kojima se ETUC također bavi su rad na daljinu i pravo radnika na isključenje, revizija Direktive o europskim radničkim vijećima, europska jamstva za zapošljavanje za dugotrajno nezaposlene osobe, budućnost jedinstvenog tržišta koje bi se povezivalo sa zelenom i digitalnom tranzicijom, oporezivanje bogatstva za rješavanje društvenih nejednakosti i klimatskih promjena, pravedna i inkluzivna mirovinska politika u EU, pravedna tranzicija te budućnost Europskog stupa socijalnih prava, priuštivo stanovanje.

U radu ETUC-a Matica sudjeluje preko Izvršnog odbora ETUC-a u koji je kao članica imenovana Kristina Radić Sudar, stručna suradnica - politologinja u Matici, te preko tematskih odbora u kojima sudjeluju zaposlenice tajništava Matice i Sindikata hrvatskih učitelja.

koja kroz HSSMS-MT i SZZH okuplja veliki broj radnika članova na području grada Zagreba, u travnju 2023. dopisom se obratila Ministarstvu zdravstva, ističući i upozoravajući na probleme koji će nastati spajanjem tri zagrebačka doma zdravlja. Naglasili smo da Grad Zagreb broji ¼ stanovništva Republike Hrvatske, gotovo 800.000 osiguranih, 155 zdravstvenih objekata te preko 2000 zaposlenika, da se upravo zbog toga Grad Zagreb u ovom pogledu nikako ne bi trebao izjednačavati s ostalim županijama u Republici Hrvatskoj te da bi za njega i dalje trebala biti propisana iznimka, odnosno mogućnost osnivanja najmanje tri doma zdravlja. Dopis je upu-

ćen i Gradu Zagrebu koji je obavezan uskladiti rad i poslovanje domova zdravlja na svom području. Sastanci s Ministarstvom zdravstva te sa zamjenicom gradonačelnika Danijelom Dolenc i predstavnicima Grada održani su kroz 2023. i 2024. Budući da na sastancima nismo dobili konkretne odgovore i informacije o tome na koji način i u kojim rokovima Grad Zagreb planira realizirati predmetno spajanje, u srpnju je u organizaciji Matice, HSSMS-MT-a, SZZH-a, Hrvatskog liječničkog sindikata i Koalicija udruga u zdravstvu održana konferencija za medije pod nazivom "Pet minuta do dvanaest za spas domova zdravlja grada Zagreba" kao javni apel da se

grad Zagreb izuzme od navedenog spajanja, odnosno da se u Zakon o zdravstvenoj zaštiti vrati mogućnost osnivanja najmanje tri doma zdravlja na području Grada Zagreba. Do izdanja ovog Glasnika plan spajanja domova zdravlja nije proveden niti je objavljeno hoće li do toga uopće doći.

POVRAT I PODJELA SINDIKALNE IMOVINE

Vlada RH je u rujnu u Hrvatski sabor uputila prijedlog zakona kojim će se 35 nekretnina u privremenom vlasništvu Republike Hrvatske vratiti sindikatima i kojim će se riješiti to pitanje, sporno još od 1997. godine.

MATICA SINDIKATA U SOCIJALNOM DIJALOGU

Svoju ulogu u socijalnom dijalogu Matica ostvaruje i kroz tripartizam (sjednice tijela i sastanci na kojima ravnopravno sudjeluju predstavnici sindikata, poslodavaca i Vlade Republike Hrvatske). Najvažnije tripartitno tijelo je savjetodavno tijelo Vladi RH: Gospodarsko-socijalno vijeće, na čijim sjednicama Maticu zastupaju predsjednica Matice Sanja Šprem, zamjenica predsjednice Anica Prašnjak, glavna tajnica Mirela Bojić i donedavno predsjednica Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske Nada Lovrić. Čelnici naših sindikata i članovi tajništava Matice i naših sindikata aktivno sudjeluju i u Povjerenstvima GSV-a kroz rad radnih skupina i davanja mišljenja i poboljšavanja propisa, akcijskih planova, uredbi i zakona koji potom idu u proceduru donošenja u Hrvatski sabor.

Od ostalih radnih skupina i vijeća u kojima sudjeluju zaposlenice Tajništva Matice te čelnici i predstavnici iz naših sindikata, kroz 2024. godinu možemo spomenuti rad

na pravilnicima temeljem Zakona o radu, na Zakonu o strancima i migracijskoj politici, u radnim skupinama za izmjenu Zakona o tržištu rada i u radnoj skupini za donošenje mjera aktivne politike zapošljavanja za narednu godinu. Sudjelujemo i u radnim skupinama za Analizu stanja mirovinskoga sustava te Strategije razvoja zaštite na radu, u radu Nacionalnog vijeća za zaštitu potrošača, u Nacionalnom programu za razvoj volonterstva, na Strategiji sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine, na Uredbi o Uredu za socijalno partnerstvo, u radnoj skupini za izra-

du Akcijskog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2025. do 2027. godine, u radnoj skupini za izradu Akcijskog plana razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2025. do 2027. godine, u sastancima s OECD-om kroz Nacionalnu kontakt točku za odgovorno poslovno ponašanje, na sastancima vezanim za Vijeće EU-a za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača (EP-SCO). Održan je i sastanak predstavnika Matice s predstavnicima Europske komisije o provedbi Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, sastanak sa zastupnicom u EU parlamentu Romanom Jerković, te brojni tematski sastanci u ministarstvima.

Na web stranici Matice hrvatskih sindikata možete pratiti aktualnosti iz područja našeg djelovanja te povoljnosti za članove naših sindikata, a ukoliko želite o novostima biti i pravovremeno obavješteni pozivamo vas da se na našem webu pretplatite na obavijesti.

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA

U ovom dugogodišnjem sporu, tijekom konzultacija o rješavanju povrata sindikalne imovine, Maticu hrvatskih sindikata zastupale su predsjednica Matice Sanja Šprem i glavna tajnica Mirela Bojić. Zakonskim prijedlogom predviđa se ustrojavanje Sindikalnog fonda nekretnina kojim bi upravljale sindikalne središnjice, nakon čega bi vraćenu imovinu podijelile sukladno Sporazumu iz 2010. godine. Temeljem tog utvrđeno je da Savez samostalnih sindikata Hrvatske stječe vlasnički udio od 32,58 posto, Nezavisni hrvatski sindikati 29,97, Matica hrvatskih sindikata 22,49, Hrvatska udruga sindikata 9,8, a Udruga radničkih sindikata Hrvatske udio od 5,16 posto.

EU PROJEKT ZA ČLANOVE MATICE

Europski socijalni fond plus (ESF+) je kroz Program učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027., raspisao Poziv za projek-

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA RADA – ILO

Međunarodna konferencija rada održava se jednom godišnje u Ženevi gdje je svaka država članica zastupljena s četiri delegata (dva predstavljaju vladu, jedan poslodavce i jedan radnike). Na 112. Konferenciji održanoj u lipnju 2024. godine, hrvatske sindikalne središnjice predstavljala je Ivana Šepak-Robić. Kao i na svim dosadašnjim zasjedanjima, Odbor za primjenu standarda (CAS) na Konferenciji je raspravljao o najtežim kršenjima standarda i konvencija Međunarodne organizacije rada. Održana je ponavljajuća rasprava o strateškom cilju temeljnih načela i prava na radu te opća rasprava o dostojanstvenom radu i ekonomiji skrbi. Provedeno je glasovanje temeljem kojeg su ukinute četiri zastarjele međunarodne konvencije o radu i izbori za članove Upravnog tijela. Predstavnica Matice aktivno je sudjelovala u radu Odbora čiji je zadatak bio postavljanje standarda odnosno prva rasprava o zaštiti od bioloških opasnosti, s ciljem stvaranja temelja i sadržajnih pretpostavki za donošenje buduće konvencije o zaštiti od bioloških opasnosti.

te za Jačanje kapaciteta socijalnih partnera – faza I.

Matica hrvatskih sindikata je za ovaj Poziv napisala projekt koji je namijenjen povjerenicima i članovima sindikata Matice i koji se prijavljuje u prosincu 2024. Ukoliko nam se projekt odobri, očekivano potpisivanje ugovora će biti u veljači 2025., a početak provedbe projekta proljeće 2025. g.

U dvogodišnjem projektu

predviđene su sljedeće aktivnosti: obuke za medijatore, seminar „Odnosi s javnošću s naglaskom na medije i digitalni PR“, dvodnevne radionice diljem RH, ovisno o broju sindikalnih povjerenika u pojedinoj regiji. Teme radionica će biti socijalni dijalog, kolektivno pregovaranje, TKU/GKU, Zakon o plaćama, prava i obveze sindikalnih povjerenika i preuzimanje ovlasti radničkog vijeća, zaštita na radu (povjereni-

ci za ZNR, psihosocijalni i ostali rizici), izgaranje na poslu, medijacija, mobbing.

Najveća planirana aktivnost je razvoj nove usluge za članove: sustava za e-učenje, sa šest različitih modula koji će tematski naslanjati na prethodno provedene pilot radionice. Jednom razvijeni, takav sustav biti će podloga za nadogradnju različitih aktivnosti i usluga u budućnosti.

KORIŠTENJE SREDSTAVA IZ EUROPSKIH FONDOVA

Operativni programi Europske unije u kojima se detaljno opisuju i razrađuju mjere i aktivnosti preduvjet su korištenja sredstava iz EU fondova. Kao predstavnica sindikalnih središnjica, Ivana Šepak-Robić članica je Odbora za praćenje Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021. - 2027. (koji se financira iz Europskog socijalnog fonda plus) te Odbora za praćenje Programa Konkurentnost i kohezija i Integriranog teritorijalnog programa 2021. - 2027. (koji se financiraju iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda te Fonda za pravednu tranziciju). Sudjeluje i u radu Evaluacijske upravljačke skupine za Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. Nadalje, predstavnica je hrvatskih sindikalnih središnjica u Odboru ESF+ na europskoj razini te redovito sudjeluje na sastancima tog tijela, koji se u pravilu održavaju u državi koja u tom periodu predsjedava Vijećem EU, a na kojima se raspravlja o politikama i procesima programiranja i upravljanja provedbom Fonda.

ZATON

Sindikalno-sportske igre 2024. godine

U Zatonu (Zaton holiday resort) su i ove godine od 5. do 9. lipnja održane sindikalne sportske igre. Članovi organizacijskog odbora bili su Robert Čibarić i Boris Majetić iz Sindikata zaposlenika u zdravstvu te Damir Vargović i Petar Budim iz Hrvatskog strukovnog sindikata me-

dicinskih sestara-medicinskih tehničara. Natjecanje je održano u brojnim sportskim disciplinama. U Zatonu se i ove godine okupio veliki broj natjecatelja, njih gotovo 2.000, budući da članovi Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara – medicinskih tehničara i Sindikata zaposlenika

u zdravstvu te članovi njihovih obitelji imaju mogućnost odmarati po jako povoljnim cijenama. U ukupnom plasmanu na sindikalno sportskim susretima 2024. najbolji su bili natjecatelji OB „Josip Benčević“ iz Slavonskog Boda, potom natjecatelji iz OB Pula dok su treći iz OB Varaždin.

UKUPNI PLASMAN	Naziv ustanove	Mjesto	Ukupno bodova
1	OB JOSIP BENČEVIĆ	SLAVONSKI BROD	138
2	OB PULA	PULA	131
3	OB VARAŽDIN	VARAŽDIN	120
4	KBC SESTRE MILOSRDNICE	ZAGREB	84
5	OB DUBROVNIK	DUBROVNIK	66
6	KBC ZAGREB	ZAGREB	56
7	KZP VRAPČE	ZAGREB	44
8	OB I. PEDIŠIĆ	SISAK	30
9	OB ZABOK	ZABOK	27
10	OŽB NAŠICE	NAŠICE	26
11	OB T. BARDEK	KOPRIVNICA	24
12	STOMATOLOŠKA POLIKLINIKA ZAGREB	ZAGREB	20
13	KBC OSIJEK	OSIJEK	17
14	PB POPOVAČA	POPOVAČA	15
	ZHM SPLITSKO DALMATINSKE ŽUPANIJE	SPLIT	15
15	DZ PRIMORSKO GORANSKE ŽUPANIJE	RIJEKA	14
16	KB DUBRAVA	ZAGREB	11
17	KB SVETI DUH	ZAGREB	10
	LJEKARNE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	ZAGREB	10
18	DZ ZAGREB ISTOK	ZAGREB	4
19	OB ŠIBENIK	ŠIBENIK	3

IVAN VEČERIN, PREDSJEDNIK PODRUŽNICE HSS MS-MT-a U OPĆOJ BOLNICI DUBROVNIK

Na inicijativu naše podružnice, gradit će se stanovi za djelatnike Opće bolnice Dubrovnik

Neadekvatno stambeno zbrinjavanje koje godinama muči zaposlene u OB Dubrovnik posljedica je nedostatka medicinskog osoblja u ustanovi.

Ipak, neke sindikalne podružnice iskoristile su dobru suradnju sa lokalnom upravom na dobit medicinskih sestara i medicinskih tehničara.

Angažman Ivana Večerina, sindikalnog povjerenika HSS MS-MT-a u podružnici Dubrovnik, rezultirao je dobrom suradnjom sa ravnateljem Opće bolnice Dubrovnik i Gradom Dubrovnikom koji je donirao zemljište u Pobrežju za rješavanje stambenog problema zdravstvenih radnika.

Do sada se javilo oko 60 medicinskih radnika koji bi živjeli u Pobrežju gdje je Grad Dubrovnik donirao zemljište za rješavanje njihovog stambenog pitanja.

- Riječ je o onima koji planiraju ostati u Dubrovniku i raditi u našoj bolnici što me posebno veseli. Upravo to je svrha ovog projekta jer želimo zadržati ljude koji su mladi kadrovi naše bolnice - izjavio je predsjednik sindikalne podružnice Večerina.

Ivan Večerina je izvrstan primjer aktivnog sindikaliste i angažiranog pojedinca u podružnici. Ovo je nešto najpozitivnije i najkorisnije što se trenutačno događa u Hrvatskoj vezano za zdravstvene djelatnike – dodao je Večerina te pozvao sve zaposlenike Opće bolnice Dubrovnik, koji su zainteresirani za projekt stanova na Pobrežju, da mu se jave.

Naravno, riječ je o neslužbenim prijavama koje se provode

Kupnja stana financirala bi se povoljnim kreditom koji bi sindikat dogovorio s nekom od banaka posebno za ovaj projekt

Do sad su se javili većinom mlađe medicinske sestre i tehničari kao i liječnice i liječnici. Riječ je o onima koji planiraju ostati u Dubrovniku i raditi u našoj bolnici što me posebno veseli. Upravo to je svrha ovog projekta jer želimo zadržati ljude koji su mladi kadrovi naše bolnice – rekao je

putem e-maila kreiranog samo za tu svrhu. Svi zainteresirani trebaju, pored osnovnih podataka, navesti i koju veličinu stana preferiraju. Kupnja stana financirala bi se povoljnim kreditom koji bi sindikat dogovorio s nekom od banaka posebno za ovaj projekt, no o tome se još nije konkretno raspravljalo dok se ne vidi koliko je točno zainteresiranih za gradnju.

Iako područje u Pobrežju nije

građevinska zona, gradonačelnik Dubrovnika Mato Franković obećao je da će se taj problem riješiti početkom 2025. godine izmjenama GUP-a.

Predsjednik podružnice Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara - medicinskih tehničara u Dubrovniku, Ivan Večerina, zahvalio se gradonačelniku Frankoviću kao i ravnatelju Opće bolnice.

Večerina je zasad zadovoljan s

brojem prijavljenih.

- Dosad su se javili većinom mlađe medicinske sestre i tehničari kao i liječnice i liječnici.

No, Grad Dubrovnik će postaviti uvjete za dodjelu stanova koji neće moći biti iznajmljivani ili prodavani nakon što su prvotno dodijeljeni.

Gradit će se, kako je predviđeno, manje zgrade kojima je svrha rješavanje stambenog pitanja onima koji ga nemaju riješenog.

Angažman Ivana Večerina, sindikalnog povjerenika HSS MS-MT-a u podružnici Dubrovnik, rezultirao je dobrom suradnjom s ravnateljem Opće bolnice Dubrovnik i Gradom Dubrovnikom koji je donirao zemljište u Pobrežju za rješavanje stambenog problema zdravstvenih radnika. Do sada se javilo oko 70-ak medicinskih djelatnika koji bi živjeli u Pobrežju gdje je Grad Dubrovnik donirao zemljište za rješavanje njihovog stambenog pitanja